

บทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติต่อการขยายสินเชื่อใน
ภูมิภาคอาเซียน

โดย

นางณัฐพร เหลืองสุวรรณ
ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ผู้อำนวยการลูกค้าธุรกิจรายกลาง นครหลวง
บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 57
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2557-2558

บทคัดย่อ

เรื่อง บทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติต่อการขยายสินเชื่อในภูมิภาคอาเซียน

ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ

ผู้วิจัย นางฉัฐพร เหลืองสุวรรณ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 57

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ประสงค์ในการค้นคว้าเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ระบบธนาคารในประเทศพม่า โดยศึกษาธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตทั้ง 9 แห่ง ให้เข้าไปดำเนินงานในประเทศพม่า รวมทั้งวิเคราะห์กรอบข้อจำกัดต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อนำเสนอ แนวทางการแก้ไข และโอกาสในการขยายตัวทางธุรกิจในอนาคต โดยวิธีการค้นคว้าในวิจัยนี้ ได้ศึกษาภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ เนื่องจากประเทศพม่าเป็นประเทศที่มีข้อมูลค่อนข้างจำกัด การค้นคว้างานวิจัยชิ้นนี้จึงเกิดจากการศึกษางานวิจัยชิ้นต่างๆ และการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิในแง่มุมที่ต่างกัน ผลงานวิจัยพบว่าธนาคารพาณิชย์ต่างชาติมีโอกาสสูงในการขยายสินเชื่อในประเทศพม่า และดึงดูดฐานลูกค้าใหม่ ด้วยความพร้อมทางเทคโนโลยีและระเบียบปฏิบัติทางธนาคาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขยายฐานลูกค้ารายใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามความไม่แน่นอนทางนโยบายจากธนาคารกลางพม่าอาจส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนต่อความเชื่อมั่นของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติและนักลงทุนในอนาคต ดังนั้น ธนาคารต่างชาติและนักลงทุนที่มีความสามารถไวต่อการปรับตัวเท่านั้นที่จะสามารถทำกำไรจากชุมทรัพย์แห่งใหม่ในเอเชียนี้ได้

คำนำ

หลังจากการรวมตัวของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ในกลุ่มอาเซียน และการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ ASEAN Economic Community (AEC) ประเทศพม่ากลายเป็นประเทศที่ถูกจับตามองที่สุดในภูมิภาคนี้ ด้วยทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ความไม่พร้อมทางด้านสาธารณูปโภคต่างๆและการเงิน และด้วย GDP ในปี 2556 ที่สูงสุดในกลุ่มประเทศสมาชิกถึงร้อยละ 8 ส่งผลให้ทุกประเทศล้วนจับจ้องและพร้อมจะขยายการลงทุนเข้าไปในประเทศพม่า ซึ่งประเทศเหล่านั้นไม่ใช่เพียงแต่ประเทศในภูมิภาคเดียวกันเท่านั้น แต่หากเป็นประเทศจากฝั่งซีกโลกตะวันตกด้วย บทความนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาทางด้านภาคการเงินของประเทศพม่า โดยเฉพาะจะไปทางธนาคารพาณิชย์ทั้ง 9 แห่งที่ได้รับใบอนุญาต ซึ่งหนึ่งในนั้นมีธนาคารชาติไทยอยู่หนึ่งธนาคาร ซึ่งคือธนาคารกรุงเทพ ก่อปรด้วยแสงแห่งความหวังและโอกาสที่ประเทศไทยได้รับโอกาสนี้ โอกาสในครั้งนี้เป็นหนึ่งในแรงบันดาลใจที่ผลักดันให้เกิดการศึกษานี้ขึ้น ซึ่งการศึกษานี้ได้ศึกษาเข้าไปถึงการขยายสินเชื่อในประเทศพม่า โดยวิเคราะห์ถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของธนาคารกลางพม่าต่อการควบคุมการอำนวยความสะดวกและการให้บริการทางการเงินด้านต่างๆต่อประชาชนท้องถิ่นของพม่า รวมทั้งชาวต่างชาติที่มีแนวโน้มจะเข้าไปลงทุนด้วย จากการศึกษาในครั้งนี้จะทำให้มีมุมมองและเข้าใจต่อนโยบาย และโอกาสในการลงทุนในประเทศพม่า ประเทศที่ข้อจำกัดทางข้อมูลมากขึ้น

(นางณัฐพร เหลืองสุวรรณ)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ รุ่นที่ 57

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
บทที่ 2 ความสำคัญและความเป็นมาของสมาคมอาเซียนและความร่วมมือ	
ทางเศรษฐกิจในภูมิภาค	5
การรวมตัวทางเศรษฐกิจ	7
สรุป	10
บทที่ 3 ความสำคัญและความเป็นมาของพื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ	
และวิวัฒนาการของสถาบันการเงินในประเทศพม่า	11
พื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ	11
ด้านครอบครัว	12
การแต่งงาน	12
บทบาทและหน้าที่	12
ศาสนา	13

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การศึกษา	13
เศรษฐกิจ	13
ประเทศพม่ากับการเปิดประเทศครั้งใหม่	14
สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	22
วิวัฒนาการของสถาบันการเงินท้องถิ่น และสถาบันการเงินต่างชาติ	23
นโยบายกฎระเบียบธนาคารพาณิชย์	26
กฎข้อบังคับของการดำเนินงานของธนาคารเอกชน	27
แนวคิดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับสถาบันการเงินในประเทศพม่า	29
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
สรุป	35
บทที่ 4 กระบวนการในการกำหนดนโยบายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์	
ต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตให้เปิดดำเนินการธนาคารในประเทศพม่า	
และธนาคารท้องถิ่นรายใหญ่ในประเทศพม่า	36
กระบวนการในการกำหนดนโยบายของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ	36
รูปแบบและลักษณะนโยบายของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ	38
กระบวนการในการกำหนดนโยบายของธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นรายใหญ่	42
รูปแบบและลักษณะนโยบายของธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นรายใหญ่	44
สรุป	46
บทที่ 5 บทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติต่อการขยายสินเชื่อในภูมิภาคอาเซียน	47
สรุปบทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติต่อเศรษฐกิจ และภาคการเงินของประเทศ	
ที่ได้รับการลงทุน (Host Countries)	49
สรุป	51
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ	52
สรุป	52
ข้อเสนอแนะ	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	55
ประวัติย่อผู้วิจัย	59

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
2-1	ข้อมูลทางสถิติของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ	6
3-1	ผลิตภัณฑ์นำเข้าและส่งออก 5 ลำดับแรกในประเทศพม่า	17
3-2	ผลิตภัณฑ์นำเข้าและส่งออก 5 ลำดับแรกในประเทศพม่า	17
3-4	สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน	22
3-5	ธนาคารในประเทศพม่า	24
4-1	ธนาคารพาณิชย์ทั้ง 9 แห่งที่ได้รับใบอนุญาตจากธนาคารกลางประเทศพม่า	38
4-2	ประเภทของ FCD Account ในประเทศพม่า	39
4-3	ธนาคารเอกชน 10 ลำดับแรกในประเทศพม่า	45

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2-1 กลุ่มประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน	5
3-1 ประเทศเพื่อนบ้านและจำนวนประชากรในแต่ละประเทศ	16
3-2 ภาพถ่ายเขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองทวาย (Dawei Special Economic Zone)	19
3-3 ภาพถ่ายเขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองเจ้าฟิว (KyaukPhyu Special Economic Zone)	19
3-4 ภาพถ่ายเขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองติละวา (Thilawa Special Economic Zone)	20
3-5 อัตราเงินเฟ้อของประเทศพม่า	28

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เศรษฐกิจโลกมีทิศทางและการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง นับแต่ได้มีการปฏิวัติอุตสาหกรรม ในฝั่งซีกโลกตะวันตก ส่งผลให้สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศยุโรปได้กลายเป็นมหาอำนาจที่มีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางเศรษฐกิจโลก ภายหลังจากการเติบโตเข้าสู่จุดอิ่มตัว และประสบวิกฤตการณ์ทางการเงินทั่วภูมิภาค กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่อื่นๆ ซึ่งมีศักยภาพและอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง จึงได้ก้าวเข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก และถือเป็นจุดเปลี่ยนขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจจากประเทศฝั่งตะวันตก เป็นกลุ่มประเทศฝั่งตะวันออก ซึ่งนับรวมถึงการที่กลุ่มประเทศอาเซียนรวมตัวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 ภายใต้อาณัติของเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจของ AEC เข้ากับระบบเศรษฐกิจโลก นำมาซึ่งความคาดหวังในการเป็นส่วนหนึ่งของขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจใหม่ และมีบทบาทกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจโลก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพม่า ซึ่งในปี 2556 เป็นประเทศที่มีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) สูงที่สุดในกลุ่มประเทศ AEC อยู่ที่ 8.25% (TerraBKK, 2014) และคาดว่าจะรักษาระดับการเติบโตไม่ต่ำกว่า 7 % ในปี 2557 จากปัจจัยสนับสนุนทั้งด้านภูมิศาสตร์ที่อยู่ใจกลางเชื่อมโยงประเทศจีน อินเดีย และกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ และด้านประชากรกว่า 60 ล้านคน (กระทรวงพาณิชย์, 2013) ส่งผลให้มีแรงงานเพียงพออีกทั้งมีข้อได้เปรียบในการสื่อสารภาษาอังกฤษในขณะที่มีค่าแรงต่ำ ทำให้ประเทศพม่าเอื้อต่อการเป็นฐานการผลิตในภาคอุตสาหกรรม และภาคการบริการ ถือเป็นตลาดใหม่กำลังได้รับความสนใจจากนักลงทุนทั่วโลก

ในส่วนของเศรษฐกิจ ภายใต้อาณัติของมาตรฐานสากลของโลกการเงิน ระบบการเงินและการธนาคารในประเทศพม่าถูกจัดเป็นตลาดขนาดเล็ก ซึ่งประกอบด้วยธนาคาร 3 ประเภท ได้แก่ 1) ธนาคารรัฐบาล มีหน้าที่กำกับและควบคุมนโยบายทางการเงิน 2) ธนาคารรัฐวิสาหกิจ ซึ่งถือหุ้นบางส่วนโดยหน่วยงานเอกชน หน่วยงานรัฐบาล หรือหน่วยงานทางทหาร และ 3) ธนาคารพาณิชย์

โดยมีธนาคารในระบบรวมทั้งสิ้น 25 แห่ง มี 1,100 สาขาทั่วประเทศ คิดเป็นสัดส่วนสาขาของธนาคารต่อประชากรต่ำที่สุดในภูมิภาค (Turnell, 2014) โดยมีธนาคารไม่เกิน 2 สาขาต่อประชากร 100,000 คน (Foerch et al., 2013) ซึ่งกึ่งหนึ่งเป็นธนาคารรัฐฯ ที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลประเทศพม่า

ระบบการเงินการธนาคารในประเทศพม่า ยังมีการเติบโตค่อนข้างจำกัด เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในระบบธนาคาร และไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินที่มีอยู่ได้ ส่งผลให้ประชาชนนิยมใช้เงินสดเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าโดยไม่ผ่านระบบสถาบันการเงิน ในขณะที่ธนาคารกลางของประเทศ ขาดประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน กอปรกับขาดผู้เชี่ยวชาญที่มีทักษะในด้านนี้ ทำให้ระบบการเงินการธนาคารยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการอำนวยความสะดวก ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพียงประเภทเดียว คือ วงเงินเบิกเกินบัญชี ซึ่งส่วนใหญ่ใช้หลักประกันในรูปของที่ดิน ดังนั้นการขยายสินเชื่อจึงอยู่ในวงจำกัดสำหรับประชาชนที่มีหลักทรัพย์เท่านั้น ที่จะสามารถขอสนับสนุนเงินทุนจากธนาคารได้

ภายหลังการเปิดประเทศภายใต้การนำของนายพลเต็ง เส่ง เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557 ได้มีการพิจารณาอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติเปิดทำการธนาคารในประเทศได้อย่างเป็นทางการ โดยมีสถาบันการเงินที่ได้รับเลือก รวมถึงธนาคารพาณิชย์ชั้นนำของไทย 1 แห่ง รวม 9 แห่ง ประกอบด้วย Australia and New Zealand Bank (ANZ), Industrial & Commercial Bank of China (ICBC), Malaysian's Malayan Banking Berhad, United Overseas Bank (UOB), Singapore's Overseas Chinese Banking, Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Sumitomo Mitsui Banking, Mizuho Bank และธนาคารกรุงเทพ (Mahtani et al., 2014) โดยธนาคารทั้ง 9 แห่งจะไม่สามารถอำนวยความสะดวกส่วนบุคคลได้ แต่สามารถให้บริการกับนิติบุคคล ในสกุล ยูโร (€) และ ดอลลาร์สหรัฐ (\$) โดยธนาคารต่างชาติจะสามารถให้กู้ในสกุลเงิน จี๊ด (kyat) ได้ก็ต่อเมื่อมีการร่วมทุนกับธนาคารท้องถิ่นเท่านั้น

แม้ว่าช่วงเริ่มแรกของการเปิดประเทศ ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ได้รับอนุญาตทั้ง 9 แห่งต้องเผชิญกับความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเมือง เศรษฐกิจ และการเงินภายใต้การนำของรัฐบาลประเทศพม่า ซึ่งมุ่งปกป้องสถาบันการเงินภายในประเทศเป็นสำคัญ ส่งผลให้นโยบายต่างๆ ยังไม่มีความชัดเจนและเปิดกว้างมากนัก อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นของประเทศพม่ายังมีข้อจำกัด จากประสบการณ์การติดต่อด้านต่างประเทศ รวมถึงความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ในการอำนวยความสะดวก ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ จึงถือเป็นกุญแจสำคัญที่มีบทบาทเชื่อมโยงเศรษฐกิจในประเทศพม่า และเศรษฐกิจโลกเข้าด้วยกัน รวมถึงมีส่วนสนับสนุนในการกำหนดประเด็น วางทิศทาง และแนวทางความร่วมมือด้านนโยบายการอำนวยความสะดวกจนกระทั่ง

ระบบสถาบันการเงินให้มีความชัดเจน เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และการขยายสินเชื่อ ทั้งในภาพของสินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนา และขยายตัวของเศรษฐกิจให้เติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับภาพรวมเศรษฐกิจในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค AEC และส่งผลต่อเศรษฐกิจโลก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติในการขยายสินเชื่อ ในภูมิภาคอาเซียน โดยศึกษาประเทศพม่าเป็นหลัก เพื่อจะได้นำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจวางแผนและพัฒนานโยบายสินเชื่อ ให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ระบบธนาคารในประเทศพม่า
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์นโยบายของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลประเทศพม่า ให้เปิดดำเนินการธนาคารในประเทศพม่า ทั้ง 9 แห่ง
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กรอบข้อจำกัดต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติรวมทั้งธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อนำเสนอ แนวทางการแก้ไข และโอกาสในการขยายตัวทางธุรกิจในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

1. เน้นการวิจัยเฉพาะนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยและนโยบายของธนาคารต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตให้เปิดดำเนินการธนาคารในประเทศพม่า
2. ศึกษาโอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ของประเทศพม่า และธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการธนาคารในประเทศพม่าครั้งแรก ทั้ง 9 แห่ง ได้แก่ Australia and New Zealand Bank (ANZ), Industrial & Commercial Bank of China (ICBC), Malaysian's Malayan Banking Berhad, United Overseas Bank (UOB), Singapore's Overseas Chinese Banking, Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Sumitomo Mitsui Banking, Mizuho Bank และธนาคารกรุงเทพ ต่อการขยายสินเชื่อ
3. ศึกษาแนวโน้มอนาคตของธนาคารพาณิชย์ไทยในการรองรับการขยายตัวของธุรกิจในประเทศพม่า

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์กระบวนการ รูปแบบ และนโยบายของธนาคารในประเทศพม่าและเปรียบเทียบกับธนาคารต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตให้เปิดดำเนินกิจการธนาคารในประเทศพม่าจากรัฐบาลประเทศพม่าทั้ง 9 แห่ง โดยเน้นวิเคราะห์นโยบายสินเชื่อเป็นหลัก และมุ่งเน้นวิเคราะห์ถึงโอกาสและอุปสรรคของธนาคารพาณิชย์ไทยในการขยายธุรกิจเพื่อรองรับเศรษฐกิจของประเทศพม่าที่มีแนวโน้มเติบโตในอนาคต กอปรกับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้แนวทางในการวิเคราะห์ทิศทางการเติบโตของธนาคารพาณิชย์ไทย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

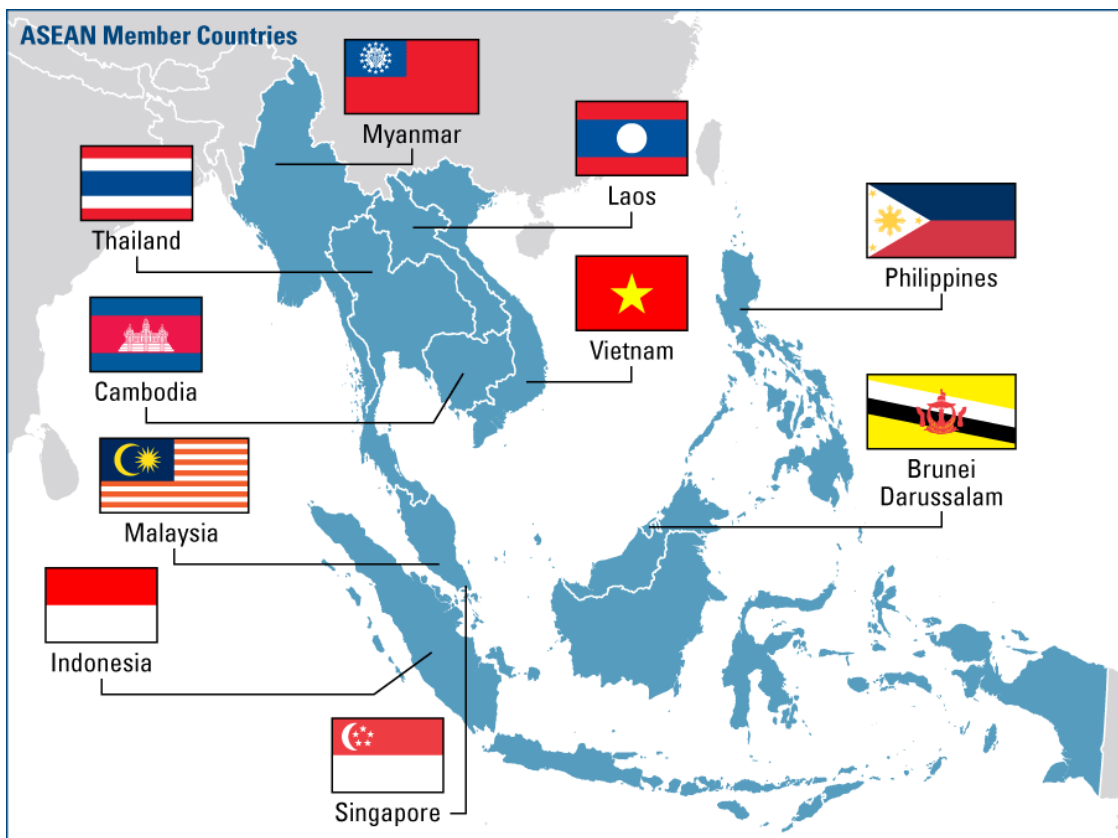
1. จะทำให้เข้าใจระบบการเงินการธนาคารในประเทศพม่ามากขึ้น และมีแนวทางปรับเปลี่ยนนโยบายสินเชื่อ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายของระบบธนาคารในประเทศพม่า
2. จะทำให้เข้าใจนโยบายสินเชื่อของธนาคารต่างชาติแห่งอื่น เพื่อนำปรับสู่การปรับปรุงแผนกลยุทธ์ในการรับมือต่อการแข่งขันในตลาดเงิน
3. ได้แนวคิดในการวางแผนการขยายสินเชื่อในอนาคตของธนาคารพาณิชย์ไทย

บทที่ 2

ความสำคัญและความเป็นมาของประชาคมอาเซียน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาค

ประวัติและวัตถุประสงค์ในการรวมตัว

แผนภาพที่ 2-1: กลุ่มประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน

ที่มา: EVBN, 2015

อาเซียน (the Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 กรุงเทพฯ ประเทศไทย ในปฏิญญาอาเซียน ประกอบไปด้วยสมาชิกแรกเริ่มทั้งหมด 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย, ประเทศมาเลเซีย, ประเทศฟิลิปปินส์, ประเทศสิงคโปร์ และประเทศไทย ในเวลาต่อมา วันที่ 7 มกราคม 2527 ประเทศบรูไนดารุสซารามก็เข้าร่วม

เป็นสมาชิกลำดับที่ 6 ประเทศเวียดนามเข้าร่วมเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 เป็นสมาชิกลำดับที่ 7 สองปีถัดมาตามมาติดๆด้วยประเทศลาวและพม่า เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และประเทศที่ 10 ได้แก่ประเทศกัมพูชา เข้าร่วมกับประชาคมอาเซียนเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 (Secretariat, 2012)

ตารางที่ 2-1: ข้อมูลทางสถิติของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ

ลำดับที่	ประเทศ	จำนวนประชากร (ล้านคน)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศ : GDP (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศ ต่อ ประชากร : GDP per capita (\$)	อัตราการเติบโตของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศ : GDP Growth (%)	อัตราเงินเฟ้อ : Inflation (%)
1	สิงคโปร์	5	308	56,287	3	0.2
2	บรูไน ดารุสซาราม	0	17	40,776	5	3
3	มาเลเซีย	30	327	10,830	6	2
4	อินโดนีเซีย	253	885	3,515	5	5
5	ไทย	67	374	5,561	1	1
6	ฟิลิปปินส์	100	285	2,843	6	3
7	เวียดนาม	91	186	2,052	6	4
8	ลาว	7	12	1,708	8	0.3
9	กัมพูชา	15	17	1,084	7	3
10	พม่า	65	64	1,198	9	7

ที่มา: World Bank, 2014

ปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) ประกอบไปด้วยจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายของการรวมตัวกันครั้งนี้ ในด้านความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ, สังคม, วัฒนธรรม, ความชำนาญต่างๆ, และการศึกษา โดยเน้นย้ำถึงความผาสุกในภูมิภาค และความมั่นคงโดยเคารพกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎขององค์การสหประชาชาติ

เมื่อเดือนธันวาคม 2540 มีการรับรองวิสัยทัศน์อาเซียน 2563 เพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกันโดยผู้นำอาเซียน ว่า ภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) อาเซียนจะเป็น

1. “ความเป็นหนึ่งเดียวกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (A Concert of Southeast Asian Nations)
2. “หุ้นส่วนในการพัฒนาอย่างมีพลัง” (A Partnership in Dynamic Development)
3. “มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก” (An Outward-Looking ASEAN)

4. “ชุมชนแห่งการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน” (A Community of Caring Society) (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, n.d.)

ในวันที่ 7-8 ตุลาคม 2546 ณ เกาะบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย มีการเพิ่มเติมวิสัยทัศน์อาเซียน โดยมีการลงนามเพิ่มเติมระหว่างผู้นำอาเซียน มีความเห็นชอบร่วมกันว่าจะก่อตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี 2563 โดยในปี 2550 ผู้นำแต่ละประเทศได้ยืนยันข้อผูกมัดแบบชัดเจนในการรวมตัวกันทั้งภูมิภาคและลงความเห็นที่จะก่อตั้งประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการภายในปี 2558 โดยประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community: ASC), ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC), และ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, n.d.)

การรวมตัวทางเศรษฐกิจ

ตามแผนพิมพ์เขียวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ได้กำหนดเป้าหมาย 4 ประการในการรวมตัวทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิก, การพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศสมาชิกอย่างเสมอภาค, การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน และการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

1. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิก

การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิกประกอบไปด้วย 6 ด้านหลักๆ ได้แก่ นโยบายการแข่งขัน, การคุ้มครองผู้บริโภค, การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา, การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน, การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการส่งเสริมความมั่นคงด้านพลังงาน

1.1. นโยบายการแข่งขัน (The ASEAN Regional Guidelines on Competition Policy) เป็นคู่มือด้านกฎหมายและนโยบายการแข่งขันในอาเซียนสำหรับธุรกิจ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานที่แต่ละประเทศสมาชิกสามารถเลือกและนำไปปรับใช้กับความเหมาะสมของประเทศตัวเอง โดยคู่มือนี้จะต่อยอดให้ประเทศสมาชิกแข่งขันกันอย่างเสมอภาค และเสริมสร้างความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกด้วย (กระทรวงต่างประเทศ, 2555)

1.2. การคุ้มครองผู้บริโภค (The ASEAN Committee on Consumer Protection) การคุ้มครองผู้บริโภคถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งของการรวมตัวประชาคมอาเซียน เพราะประชาคมทางเศรษฐกิจจะไม่สามารถรวมตัวได้อย่างสำเร็จ หากปราศจาก การใส่ใจสวัสดิการและผลประโยชน์ของผู้บริโภค (กระทรวงต่างประเทศ, 2555)

1.3. การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

อาเซียนได้มีการสร้างกฎหมายเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีคณะทำงานร่วมมือด้านทรัพย์สินปัญญาอาเซียน (ASEAN Working Group on Intellectual Property Cooperation: AWGIPC) (กระทรวงต่างประเทศ, 2555) เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในอาเซียนให้ได้รับความเป็นธรรมและเสมอภาค และร่วมกันพัฒนาระบบการจดทะเบียนคุ้มครองและปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญาในกลุ่มประเทศสมาชิก (RMUTT, 2557)

1.4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ปัจจุบันสมาชิกในกลุ่มประเทศอาเซียนกำลังให้สัตยาบันสำหรับการขนส่งข้ามแดนทางอากาศ (โลจิสติกส์) โดยปัจจุบันอยู่ในระหว่างการให้สัตยาบันสัญญาทั้ง 3 ฉบับ ซึ่งได้แก่ การเปิดเสรีบริการการขนส่งสินค้าทางอากาศ (ASEAN Multilateral Agreement on the Full Liberalization of Air Freight Services), กรอบความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกการขนส่งข้ามแดน (ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Inter-State Transport) และ ความตกลงว่าด้วยการบริการขนส่งทางอากาศ (ASEAN Multilateral Agreement on Air Services) (กระทรวงต่างประเทศ, 2555)

1.5. การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การส่งเสริมการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการวางแผนไว้บนแผนแม่บทไอซีทีของอาเซียน 2015 (ASEAN ICT Master Plan 2015) โดยมีมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ไปใน 6 ด้านกว้างๆ ได้แก่ ไอซีทีที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการปฏิรูปเศรษฐกิจในภูมิภาค, ไอซีทีในอาเซียนจะมีราคาที่สมเหตุสมผลและไม่แพง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับประชากรในประชาคมอาเซียน, อุตสาหกรรมไอซีทีในอาเซียนต้องเป็นนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม, โครงสร้างไอซีทีของต้องเอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม, ไอซีทีจะช่วยอาเซียนพัฒนาทุนมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพและพร้อมจะเป็นแรงสำคัญในการปฏิรูปเศรษฐกิจ และ ไอซีทีจะช่วยลดช่องว่างและความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงการใช้เทคโนโลยี (อรดีคัลเชษฐ์, 2554)

1.6. การส่งเสริมความมั่นคงด้านพลังงาน

โดยกลุ่มประเทศสมาชิกได้ลงนามเพื่อให้สัตยาบัน ASEAN Power Grid เพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางด้านพลังงานระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก (กระทรวงต่างประเทศ, 2555)

2. การพัฒนาทางเศรษฐกิจในประเทศสมาชิกอย่างเสมอภาค

ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศสมาชิกอย่างเสมอภาคนั้น ประชาคมอาเซียนทางเศรษฐกิจได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการส่งเสริมในการมีส่วนร่วมและการขยายตัวของธุรกิจ SMEs โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำหรับ SMEs โดย คณะทำงานร่วมมือด้านธุรกิจ SMEs (the ASEAN SME Working Group: SMEWG) เน้นการเข้าถึงด้านการเงิน, ตลาด SMEs ระหว่างประเทศ, ทรัพยากรมนุษย์, การเข้าถึงข้อมูลและการให้คำปรึกษา และการเข้าถึงเทคโนโลยี และนวัตกรรม (Secretariat, 2012)

3. การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน

3.1. การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี (Free Flow of Goods)

เดิมตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 ประเทศสมาชิกทั้งหมด 6 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย, ประเทศอินโดนีเซีย, ประเทศมาเลเซีย, ประเทศฟิลิปปินส์, ประเทศบรูไนดารุสซาราม, และ ประเทศสิงคโปร์ ได้รับสิทธิลดภาษีสินค้าเป็น ร้อยละ 0 ส่วนประเทศสมาชิก กลุ่ม CLMV ได้รับสิทธิลดภาษีประมาณร้อยละ 0-5 (กระทรวงต่างประเทศ, 2555) โดยในปี 2558 ทุกประเทศจะได้รับสิทธิปลอดภาษีแต่ไม่รวมสินค้าที่มีความอ่อนไหว นอกจากนี้จะเป็นการเคลื่อนไหวสินค้าโดยปลอดภาษีในปี 2558 แล้ว ASEAN Trade Facilitation ยังช่วยอำนวยความสะดวกในด้านพิธีการทางศุลกากรมาตรฐานการรับรอง กระบวนการทางการค้า และ อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า อีกด้วย (กระทรวงต่างประเทศ, 2555)

3.2 การเคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรี (Free Flow of Services)

การเคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรีเน้นย้ำถึง การขนส่งทางอากาศ, การบริการทางการแพทย์, การท่องเที่ยว และ โลจิสติกส์ ส่วนในด้านการบริการทางการเงินนั้น ค่อนข้างจะอ่อนไหวมากกว่าภาคส่วนอื่นๆ โดยประชาคมทางเศรษฐกิจ ลงความเห็นให้แต่ละประเทศสมาชิกพัฒนาและรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของตนเองไว้และ เสรีทางการบริการทางการเงินควรดำเนินไปตามนโยบายของชาตินั้นๆและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ (Doyle, 2012)

3.3. การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี (Free Flow of Investment)

การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรีเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของการลงทุนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสินค้าหรือการบริการ เสริมสร้างการติดต่อเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลของแต่ละประเทศ เพื่อให้ง่ายแก่นักลงทุน สนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลทางการลงทุน กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆสำหรับการลงทุนระหว่างประเทศ (Doyle, 2012)

3.4. การเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรี (Free Flow of Capital)

การเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีเป็นการตกลงระหว่างประเทศสมาชิกให้มีการเชื่อมโยงตลาดทุนระหว่างกัน โดยลดต้นทุนทางธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ มีการสนับสนุนให้เคลื่อนย้ายเงินระหว่างประเทศสมาชิกได้เพิ่มมากขึ้น และผ่อนคลายกฎระเบียบข้อบังคับที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายเงินและการลงทุนระหว่างประเทศ (ASEAN, 2008)

3.5. การเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีฝีมืออย่างเสรี (Free Flow of Skilled Labour)

การเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีฝีมือ ทางประชาคมอาเซียน สนับสนุนให้มีความร่วมมือระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยในอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายทั้งนักเรียนและบุคลากรของมหาวิทยาลัยระหว่างประเทศสมาชิก พัฒนาความสามารถของสมรรถนะหลัก (Core Competency) และคุณสมบัติสำหรับอาชีพเฉพาะทาง อาทิ แพทย์, ทันตแพทย์, วิศวกร, พยาบาล, นักการบัญชี, สถาปนิก, นักสำรวจ และพนักงานบริการด้านการท่องเที่ยว ที่ทุกสายอาชีพเฉพาะทางพึงมี (ASEAN, 2008)

4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

อาเซียนมีการทำสัญญาร่วมกับหลายๆประเทศ อาทิ ประเทศจีน, ประเทศญี่ปุ่น, ประเทศอินเดีย, ประเทศเกาหลีใต้, ประเทศนิวซีแลนด์ และ ประเทศออสเตรเลีย ทั้งนี้ทั้งนั้นมีการลงนามกับประเทศคู่เจรจา เพื่อให้การค้าระหว่างประเทศ มีความสะดวกยิ่งขึ้น(กระทรวงต่างประเทศ, 2555)

สรุป

การรวมตัวของประชาคมอาเซียนเป็นการรวมตัวของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย, ประเทศมาเลเซีย, ประเทศฟิลิปปินส์, ประเทศสิงคโปร์, ประเทศไทย, ประเทศบรูไนดารุสซาราม, ประเทศลาว, ประเทศพม่า และประเทศกัมพูชา โดยการรวมตัวครั้งนี้มีการรวมตัวใน 3 ด้านหลักๆ ได้แก่ การรวมตัวทางความมั่นคง, การรวมตัวทางเศรษฐกิจ และการรวมตัวทางสังคมและวัฒนธรรม ประเทศไทยถือเป็นหนึ่งในประเทศลำดับต้นๆของกลุ่มประเทศจากการสำรวจของ World Economic Forum ในด้านต่างๆ ซึ่งความพร้อมของประเทศถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทย ในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติคงไม่สามารถผลักดันโดยรัฐบาลไทยและหน่วยงานภาครัฐเพียงอย่างเดียว แต่ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและประชาชนชาวไทยทุกคนจะเป็นพลังขับเคลื่อนอันยิ่งใหญ่ที่จะช่วยให้ประเทศไทยเป็นผู้นำในเวทีโลกได้

บทที่ 3

ความสำคัญและความเป็นมาของพื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และวิวัฒนาการของสถาบันการเงินในประเทศพม่า พื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

ประเทศพม่าก่อตั้งในศตวรรษที่ 19 จากการเป็นหนึ่งในอาณานิคมของประเทศอังกฤษ ซึ่งก่อนหน้านั้นชนกลุ่มน้อยต่างๆในประเทศก็ดำรงอยู่กันอย่างกระจัดกระจาย และถูกบังคับให้อยู่กัน เป็นแบบสหภาพ หลังจากที่ได้พ้นจากการเป็นอาณานิคมของอังกฤษในปี 2491 ได้เกิดสงครามกลางเมืองขึ้น เพราะชนกลุ่มน้อยเผ่าต่างๆ ต่างต้องการขึ้นมาเป็นผู้นำ จนในที่สุดในปี 2505 กองกำลังทหารได้ทำการรัฐประหารและถืออำนาจปกครองประเทศจนถึงทุกวันนี้ (UKCO, 2005)

ประเทศพม่ามีประชากรประมาณ 65 ล้านคน โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ต่อประชากร (GDP Per Capita) เท่ากับ 1,198 ดอลลาร์สหรัฐฯ (The Heritage Foundation, 2015) ประเทศพม่าเป็นประเทศที่เต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ น้ำมัน, แก๊ส, อัญมณี และ ที่ดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก ครั้งหนึ่งประเทศพม่าถูกขนานนามว่า “ขามข้าวแห่งเอเชีย” ซึ่งเป็นชื่อที่ได้รับการตั้งมาจากความอุดมสมบูรณ์ของพม่านั้นเอง แต่ในอีกด้านหนึ่ง ประเทศพม่ากลับถูกจัดว่าเป็นประเทศยากจน เพราะเกินกว่ากึ่งหนึ่งของประชากรมีชีวิตอยู่ภายใต้ความลำบาก และความยากจน ประชากรกว่า 2 ล้านคน ได้หลบหนีจากการปฏิบัติอย่างรุนแรงของรัฐบาลไปอาศัยอยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน (UKCO, 2005)

ประเทศพม่าเป็นประเทศหนึ่งที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ เนื่องจากมีประชากรประมาณ 135 เชื้อชาติอาศัยรวมอยู่ในประเทศเดียวกัน ซึ่งสร้างความยากลำบากให้กับรัฐบาลในการจัดการ โดยประชากรทั้ง 135 เชื้อชาตินี้ประกอบไปด้วย 9 กลุ่มหลักๆ โดยกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด คือ กลุ่มชาวพม่า (Burmans) ส่วน 8 กลุ่มที่เหลือประกอบไปด้วย กะเหรี่ยง (Karen), มอญ (Mon), ฉาน (Shan), ชิน (Chin), โรฮิงยา (Rohingya), ยะไข่ (Arakan), กะฉิ่น (Kachin), และ กระเหรี่ยงแดง (Karenni) โดยปกติแล้วชนกลุ่มน้อยทั้งแปดนี้จะไม่ยอมรับว่าตนเองเป็นชาวพม่า แต่จะยึดมั่นกับเชื้อชาติของตนเองมาก และชนกลุ่มน้อยทั้งหมดต่างรบราฆ่าฟัน มีปัญหา และเป็นศัตรูกันอยู่ตลอดเวลา จนทำให้รัฐบาลต้องควบคุมประเทศด้วยมาตรการรุนแรง ซึ่งขัดกับสิทธิมนุษยธรรม การกระทำใดก็ตามที่แสดงต่อการต่อต้านรัฐบาล จะถูกริบทรัพย์และจัดการอย่างรุนแรงและเด็ดขาด

อาทิเช่น การประหารชีวิต, การทรมาน, การถูกบังคับให้ไปเป็นกรรมกร, และการถูกบังคับให้ย้ายถิ่นฐาน (UKCO, 2005)

พื้นฐานทางสังคมทั่วไปของประเทศพม่า ซึ่งประกอบไปด้วยชนกลุ่มน้อยต่างๆ ที่มีความแตกต่างทั้งด้าน เชื้อชาติ, ภาษา, การแต่งกาย, และขนบธรรมเนียม ซึ่งถึงแม้จะมีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ชนกลุ่มน้อยใหญ่ในประเทศพม่า ต่างมีความเชื่อ และค่านิยมหลายๆอย่างเหมือนกัน

ด้านครอบครัว

ครอบครัวของประเทศพม่าถือเป็นครอบครัวใหญ่ โดยจะอยู่รวมกันตั้งแต่ ปู่, ย่า, ตา, ยาย, ลุง, ป้า, น้า, อา จนกระทั่งญาติห่างๆ แม้แต่เพื่อนสนิทก็นับเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวได้ และเป็นเรื่องปกติที่ชาวพม่าจะแนะนำใครก็ได้เป็นน้องชาย ถึงแม้ว่าจะไม่มีความเกี่ยวพันกันทางสายเลือดเลย ก็ตาม ในครอบครัวชาวพม่า บุตร-ธิดา จะอยู่อาศัยกับพ่อแม่จนกว่าจะแต่งงาน แต่จะฟังคำแนะนำและเคารพบิดา มารดา ตลอดชีวิตของพวกเขา (UKCO, 2005) ในสังคมพม่าเชื่อว่าการลงโทษบุตร-ธิดา เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีไว้อบรมและสั่งสอน และเป็นวิธีที่จำเป็นมากในการที่จะให้บุตร-ธิดา เติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่ดี (UKCO, 2005)

การแต่งงาน

การแต่งงานในพม่าถือเป็นเรื่องที่สำคัญมากเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับการเคารพสถาบันครอบครัว แต่การเฉลิมฉลองพิธีแต่งงานนั้นถือเป็นเรื่องรอง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานถือเป็นเรื่องต้องห้ามของสังคมพม่า ถึงแม้จะมีการลักลอบได้เสียกันเกิดขึ้นก็ตาม แต่คราวที่ถูกจับได้ฝ่ายหญิงจะเป็นฝ่ายที่เสียหายและถูกตำหนิมากที่สุด การคลุมถุงชนยังเกิดขึ้นในสังคมพม่า แต่หากคู่สมรสไม่มีความสุขในการแต่งงานสามารถเลิกกันได้ภายหลัง การแต่งงานข้ามเชื้อชาติ หรือกลุ่มโดยทั่วไปถือเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ แต่อาจมีเพียงบางกลุ่มเท่านั้นที่ยังไม่สามารถรับได้กับการแต่งงานข้ามเชื้อชาติ (UKCO, 2005)

บทบาทและหน้าที่

สตรีในประเทศพม่าถูกอบรมมาให้เป็นผู้คนที่สงบเงียบและเรียบร้อย โดยที่จะไม่พูดหรือหัวเราะเสียงดัง และไม่ควรพูดมากจนเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อหน้า ชายหนุ่ม สตรีควรเดินอย่างเชื่องช้าและสง่างาม ลักษณะคล้ายกับการเดินของช้าง นอกจากนี้ตามขนบธรรมเนียมของชาว

พม่า จะยกย่องเพศชายและยกให้เป็น หัวหน้าครอบครัว ซึ่งคล้ายกับวัฒนธรรมไทย โดยที่มีผู้หญิงเป็นช่างทำหลังคอคอยดูแลเรื่องในบ้าน แม้อันปัจจุบันหน้าที่ของเพศหญิงในประเทศพม่า อาจกลายมาเป็นผู้หาเงินเข้าบ้านเฉกเช่นเดียวกับเพศชายผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว แต่กระนั้นภาระในบ้านยังคงเป็นของเพศหญิงดังในอดีต (UKCO, 2005)

ศาสนา

ประมาณร้อยละ 85 ของชาวพม่า นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 5 ของชาวกะเหรี่ยงและชิน นับถือศาสนาคริสต์ (UKCO, 2005)

การศึกษา

สังคมชาวพม่าให้ความสำคัญมากกับการศึกษา อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการศึกษาในพม่ายังคงอยู่ในระดับที่ต่ำอยู่ ถึงแม้จะได้เรียนภาษาอังกฤษจากการเป็นอาณานิคมของอังกฤษ แต่นักเรียนพม่าจะเก่งแค่ด้านการเขียนและไวยากรณ์ เนื่องจากสังคมพม่า จะตำหนิคนที่แสดงความคิดเห็นว่าไร้ซึ่งความเคารพ ดังนั้นทักษะการพูดของนักเรียนพม่าจึงต่ำ (UKCO, 2005)

เศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของพม่าถูกจัดให้อยู่ลำดับที่ 161 ของโลก โดยเศรษฐกิจของพม่าในปี 2558 ดีขึ้นจากปีก่อนหน้านี้ เนื่องจากมีการพัฒนาหลายด้านเสรีภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อิสระจากการคอร์รัปชัน, แรงงานที่สามารถทำงานอย่างอิสระ และ อิสระทางการเงิน โดย ในปัจจุบันประเทศพม่ามีการลดลงอย่างมากในการควบคุมการค้าขาย และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศถูกจัดให้อยู่ลำดับที่ 38 จากทั้งหมด 42 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยที่คะแนนเฉลี่ยของภูมิภาคอยู่ที่ 58.8 คะแนนของประเทศพม่าอยู่ที่ 46.9 (The Heritage Foundation, 2015)

เศรษฐกิจของพม่าเป็นเหมือนกับเศรษฐกิจที่ถูกกดไว้ไม่ให้เติบโตได้ เนื่องจากประเทศพม่าถูกแทรกแซงทางการเมืองมาเป็นเวลานาน ระบบการจัดการที่ไร้คุณภาพ ซึ่งทำให้ประเทศไม่สามารถรับมือกับความเลื่อมล้ำทางสังคมได้ กอปรกับเศรษฐกิจแบบปิดที่ไม่อนุญาตให้มีการค้าระหว่างประเทศ จึงทำให้เศรษฐกิจของประเทศล้าหลังและไม่สามารถพัฒนาไปได้เท่าที่ควร การที่จะปฏิรูปเศรษฐกิจของพม่าได้ รัฐบาลจึงเริ่มเปิดประเทศสู่โลกภายนอก เพื่อเริ่มค้าขายกับต่างประเทศ และล่าสุดรัฐบาลพม่าได้มีการให้ใบอนุญาตกับธนาคารทั้ง 9 แห่ง ได้แก่ Australia and New Zealand Bank (ANZ), Industrial & Commercial Bank of China (ICBC), Malaysian's

Malayan Banking Berhad, United Overseas Bank (UOB), Singapore's Overseas Chinese Banking, Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Sumitomo Mitsui Banking, Mizuho Bank และธนาคารกรุงเทพ (Mahtani et al., 2014) โดยธนาคารทั้ง 9 แห่งยังไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้ แต่สามารถให้บริการกับนิติบุคคล ในสกุลยูโร (€) และ ดอลลาร์สหรัฐ (\$) โดยธนาคารต่างชาติจะสามารถให้กู้ในสกุลเงินจ๊าต (kyat) ได้ก็ต่อเมื่อมีการร่วมทุนกับธนาคารท้องถิ่นเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม แม้รัฐบาลพม่าจะเริ่มเปิดประเทศเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของพม่าโดยออกใบอนุญาตให้ธนาคารต่างชาติเข้าไปแข่งขันก็ตาม แต่การตอกย้ำการจัดการคอร์รัปชันให้หมดไปจากประเทศ การคุ้มครองสิทธิทางทรัพย์สิน และการให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน ยังเป็นสิ่งที่รัฐบาลไม่ควรมองข้ามและควรเร่งให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาประเทศไปในหลักสากล

ประเทศพม่ากับการเปิดประเทศครั้งใหม่

เป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศพม่ามีปัญหาทางการเมืองและปัญหาในชนกลุ่มน้อยมาชดเชยและยาวนาน หลังจากมีการเปิดประเทศครั้งใหม่ พบว่าทางรัฐบาลมีการเจรจาอย่างสงบในเรื่องของการเมืองและสามารถประสบความสำเร็จได้ในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งสามารถพบได้จากการเข้าร่วมในการหารือของผู้นำในพรรคที่ต่างกัน, การเจรจาทันทีกับชนกลุ่มน้อยต่างๆ, การให้ความยืดหยุ่นในการเซ็นเซอร์สื่อสิ่งพิมพ์ให้มีอิสระมากขึ้น

ประเทศพม่ามีการพัฒนาในด้านต่างๆมากขึ้นจากที่กล่าวข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเศรษฐกิจ เพื่อลดความยากจนของประเทศ, ยกระดับจากประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุดกลายเป็นประเทศกำลังพัฒนา, เพิ่มโอกาสในการทำงาน การันตีการบริการทางสุขภาพ และสวัสดิการให้กับประชาชนชาวพม่า และรองรับ transaction ทางการค้าและการเงิน ที่กำลังจะเพิ่มขึ้นในอนาคต ในการนำของนายพลเต็ง เส่ง มีการวางแผนในด้านเศรษฐกิจของประเทศพม่ามากขึ้น อาทิ การพัฒนาอย่างยั่งยืนในจากสังคมเกษตรส่งต่อไปเป็นสังคมอุตสาหกรรม, การพัฒนาในทุกภูมิภาคของประเทศอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศพม่าได้เปรียบในด้านของทำเลที่ตั้งเป็นอย่างมาก เนื่องจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ มีการเชื่อมต่อในแถบประเทศเอเชียถึง 3 ทำเลสำคัญได้แก่ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ เอเชียใต้ ทั้งเป็นศูนย์กลางทางการค้าระหว่างประเทศที่ติดกับชายแดนในด้านต่างๆดังแผนภาพ 3-1 จะพบว่าประเทศถูกล้อมรอบด้วยประเทศที่มีศักยภาพทางการตลาดที่มีกำลังซื้อทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นประเทศอินเดีย ที่มีประชากรถึง 1.3 พันล้านคน, ประเทศจีน 1.4 พันล้านคน, ประเทศลาว 7 ล้านคน, ประเทศไทย 67 ล้านคน และ ประเทศบังกลาเทศถึง 159 ล้านคน นอกจากนี้ จากการศึกษาของสถาบัน MIT พบว่าปัจจุบันประเทศพม่ามีการนำเข้า 13.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และส่งออกถึง

7.39 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ผลิตภัณฑ์ที่มีการนำเข้า 5 ลำดับแรกได้แก่ เหล็ก ร้อยละ 6.3, รถยนต์ ร้อยละ 5.3, น้ำมันปิโตรเลียมกลั่น ร้อยละ 4.6, รถบรรทุก ร้อยละ 4.1 และน้ำมันปาล์ม ร้อยละ 4.0 ประเทศที่นำเข้าสูงสุด 5 ลำดับแรกได้แก่ ประเทศจีน ร้อยละ 40, ประเทศไทย ร้อยละ 17, ประเทศเกาหลีใต้ร้อยละ 10, ประเทศญี่ปุ่น ร้อยละ 9.3, และ ประเทศสิงคโปร์ ร้อยละ 7.5 ส่วนประเทศที่ส่งออกมากที่สุด 5 ลำดับแรกได้แก่ ประเทศไทย ร้อยละ 44, ประเทศอินเดีย ร้อยละ 17, ประเทศจีน ร้อยละ 15, ประเทศญี่ปุ่น ร้อยละ 9 และประเทศเกาหลีใต้ ร้อยละ 4.7 ตามตารางที่ 3-1 และ 3-2 ตามลำดับ

รัฐบาลประเทศพม่ามีจุดมุ่งหมายของการวางแผน 5 ปี เริ่มต้นตั้งแต่ปี 2554-2559 โดยวางแผนที่จะ ให้มีการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ ร้อยละ 7.7 และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มการเติบโตของ GDP per capita เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 30 ถึง 40 เพื่อลดความยากจนของประเทศลง ดังนั้นรัฐบาลจึงมีการยึดหยุ่นทางด้านกฎหมายการลงทุนจากต่างชาติมากขึ้น โดย มีการเพิ่มข้อยกเว้น และ ยึดหยุ่นมากขึ้น ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2555 สาเหตุหลักที่รัฐบาลมีการเพิ่มข้อยึดหยุ่นดังกล่าวมากขึ้นเนื่องจาก 1). รัฐบาลต้องการที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการนำทรัพยากรที่สมบูรณ์ในประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์อันสูงสุด ประชาชนสามารถเลี้ยงตัวเองได้อย่างพอเพียงในการประกอบอาชีพนั้นๆ ร่วมกับชาวต่างชาติ และ รัฐบาลสามารถได้รับผลประโยชน์จากการเกินดุลในการส่งออกของผลิตภัณฑ์นั้นๆ ได้ 2). เพิ่มโอกาสในการหางานให้กับประชาชนท้องถิ่น ปัจจุบันประเทศพม่ามีอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 3.5 ซึ่งสูงมากหากเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้นหากรัฐบาลมีการเพิ่มข้อยึดหยุ่นทางการลงทุนให้มากขึ้น โอกาสที่จะสร้างงานเพิ่มให้กับประชาชน ยิ่งมีมากขึ้นตาม 3). การเพิ่มข้อยึดหยุ่นในการลงทุนนี้มีข้อดีที่ตามมาหลายเรื่องเนื่องจากการพัฒนาสาธารณูปโภคของประเทศไปในตัว อาทิ ธนาคาร, ธุรกิจที่เกี่ยวกับการเงิน, การสร้างถนน, การสร้างทางด่วน, การพัฒนาการผลิตไฟฟ้าและพลังงานให้กับประเทศ และ การพัฒนาการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้สิ่งเหล่านี้สามารถเทียบเท่าและพัฒนาไปในทางของมาตรฐานสากล (Sasin Graduate Institute of Business Administration of Chulalongkorn University, 2013)

แผนภาพที่ 3-1: ประเทศเพื่อนบ้านและจำนวนประชากรในแต่ละประเทศ

ที่มา: Sasin Graduate Institute of Business Administration of Chulalongkorn University, 2013

ตารางที่ 3-1: ผลิตภัณฑ์นำเข้าและส่งออก 5 ลำดับแรกในประเทศไทย

ผลิตภัณฑ์ที่นำเข้า 5 ลำดับแรก		ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก 5 ลำดับแรก	
1. เหล็ก	6.3%	1. ก๊าซปิโตรเลียม	42.0%
2. รถยนต์	5.3%	2. ไม้	11.0%
3. ก๊าซปิโตรเลียมกลั่น	4.6%	3. ถั่วเมล็ดแห้ง	10.0%
4. รถบรรทุก	4.1%	4. ผ้าสำหรับทำเสื้อสำหรับ ผู้ชายที่ยังไม่ได้ถัก	2.9%
5. น้ำมันปาล์ม	4.0%	5. ยางพารา	2.8%

ที่มา: MIT, 2015

ตารางที่ 3-2: ประเทศที่มีการนำเข้าและส่งออก 5 ลำดับแรก ในประเทศไทย

ประเทศที่มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ 5 ลำดับแรก		ประเทศที่มีการส่งออกผลิตภัณฑ์ 5 ลำดับแรก	
1. ประเทศจีน	40.0%	1. ประเทศไทย	44.0%
2. ประเทศไทย	17.0%	2. ประเทศอินเดีย	17.0%
3. ประเทศเกาหลีใต้	10.0%	3. ประเทศจีน	15.0%
4. ประเทศญี่ปุ่น	9.3%	4. ประเทศญี่ปุ่น	9.0%
5. ประเทศสิงคโปร์	7.5%	5. ประเทศเกาหลีใต้	4.7%

ที่มา: MIT, 2015

อุตสาหกรรมหลักของประเทศพม่าประกอบไปด้วย 7 อุตสาหกรรมหลักได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตร (Agro-based industry), อุตสาหกรรมไม้ (Wood-based industry), อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้า (Textiles & Garment industry), อุตสาหกรรมอาหาร (Food stuff industry), อุตสาหกรรมยา (Pharmaceutical industry), อุตสาหกรรมเครื่องจักรและอะไหล่ (Machine-tools and spare parts industry), อุตสาหกรรมเครื่องเคลือบและเคมีภัณฑ์ (Porcelain and Chemical industry)

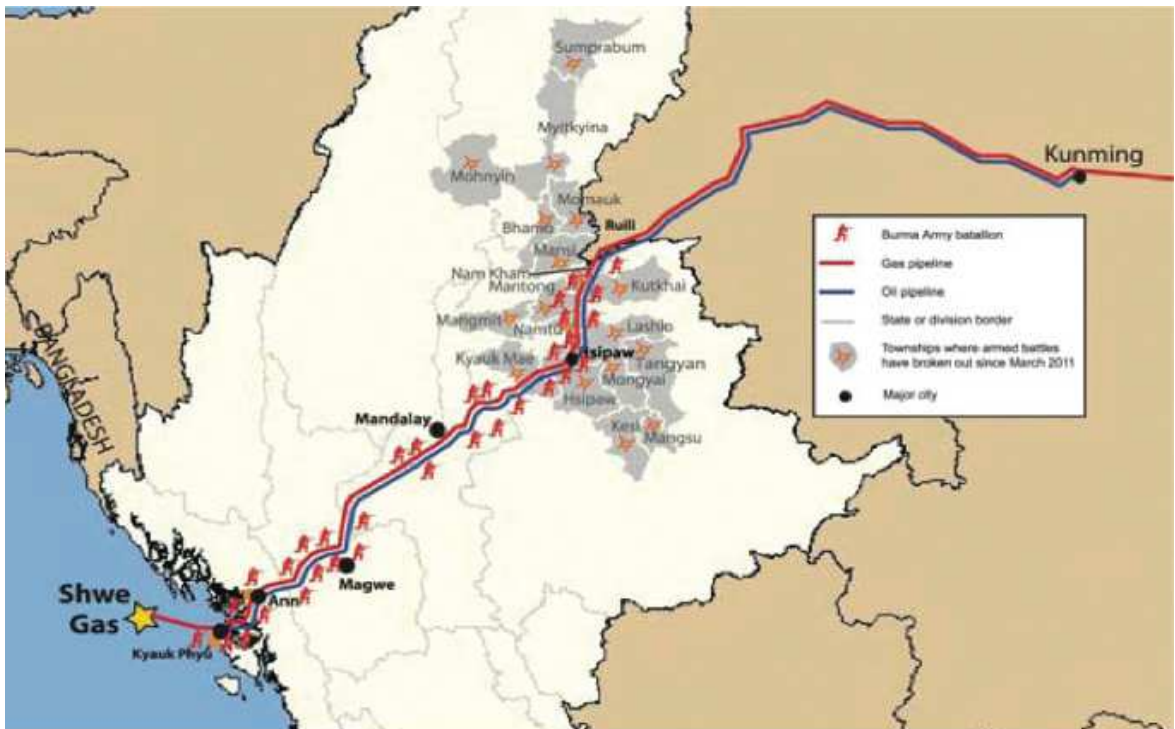
นอกจากนี้ประเทศพม่ายังมี เขตปกครองพิเศษทางเศรษฐกิจอีกด้วย ประกอบไปด้วย 3 เขตเศรษฐกิจพิเศษ (ดังแผนภาพที่ 3-2, 3-3 และ 3-4) เขตที่ 1 แสดงในแผนภาพที่ 3-2 คือเมืองทวาย (Dawei Special Economic Zone) ซึ่งก่อตั้งอยู่ทางใต้ของเขตตะนาวศรี (Tanintharyi) เขตที่ 2 แสดงในแผนภาพที่ 3-3 คือเขตเศรษฐกิจเมืองเจ้าฟิว (KyaukPhyu Special Economic Zone) ตั้งอยู่ทางตะวันตกของรัฐยะไข่ และเขตที่ 3 คือ เขตเศรษฐกิจติละวา (Thilawa Special Economic Zone) พื้นที่ประมาณ 1.5 หมื่นไร่ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเมืองย่างกุ้ง เป็นระยะทาง 20 กม. เพื่อรองรับการลงทุนของชาวญี่ปุ่น และ ชาตินอื่นๆ ที่มีความต้องการลงทุนในประเทศพม่า เขตเศรษฐกิจพิเศษเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายหลักๆ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของประเทศและพัฒนาโดยการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วย ในระบบการผลิต, การค้าขาย และการบริการในอุตสาหกรรมนั้น ไม่เพียงแต่พัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ รัฐบาลยังมองไปถึงโอกาสที่ประชาชนในประเทศจะได้รับการสนับสนุนในการได้รับการว่าจ้างจากบริษัทต่างชาติ, ได้รับการอบรม และเรียนรู้ know-how ต่างๆ เพื่อนำมาต่อยอด และทำที่สุดเพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของประเทศไปอีกทาง ในเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้มีการจัดสรรอุตสาหกรรมไว้ถึง 3 อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต, อุตสาหกรรมการบริการ และอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของประเทศ

แผนที่ที่ 3-2: ภาพถ่ายเขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองทวาย (Dawei Special Economic Zone)

ที่มา: Myanmar Investment Guide, n.d.

แผนที่ที่ 3-3: ภาพถ่ายเขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองเจ้าฟิว (KyaukPhyu Special Economic Zone)

ที่มา: Myanmar Investment Guide, n.d.

แผนภาพที่ 3-4: ภาพถ่ายเขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองติละวา (Thilawa Special Economic Zone)

ที่มา: Myanmar Investment Guide, n.d.

อุตสาหกรรมการผลิต

1. อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ (Goods processing industries)
2. อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (Hi-tech products manufacturing industries)
3. อุตสาหกรรมปศุสัตว์และสัตว์น้ำ (Livestock breeding and fishery based industries)
4. อุตสาหกรรมการเกษตร (Agriculture based industries)
5. อุตสาหกรรมเหมืองแร่ (Mineral produce based industries)
6. อุตสาหกรรมป่าไม้ (Forestry produce based industry)

อุตสาหกรรมบริการ

1. การค้าขาย (Trading)
2. การเก็บรักษาและโกดังสินค้า (Storage and Warehousing)
3. การขนส่งและคมนาคม (Logistics and Transportation)
4. การจัดหาที่พัก (Residential quarters)
5. การโรงแรมและการท่องเที่ยว (Hotel and Tourism)
6. การศึกษาและสุขภาพ (Education and Health)
7. การจัดหาและเป็นศูนย์กลางในการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure supply and support centers)
8. การเป็นศูนย์กลางทางสันทนาการ (Recreation and resort centers)
9. การอนุรักษ์ธรรมชาติ (Green areas which preserves the natural environment)

อุตสาหกรรมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

1. การสร้างสะพาน (Bridge construction)
2. การสร้างสนามบิน (Airport construction)
3. การสร้างถนน (Road construction)
4. การสร้างท่าเรือ (Port construction)
5. การดูแลรักษาและทำนุบำรุงธรรมชาติ (Environment conservation and protection)
6. การผลิตไฟฟ้า (Electricity production)
7. การพัฒนาการสื่อสารและโทรคมนาคมขั้นพื้นฐาน
(Telecommunication infrastructure development)
8. การบริหารจัดการน้ำสะอาด (Water supply) (Myanmar Investment Guide, n.d.)

สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ตารางที่ 3-4: สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

ด้านที่ดิน	- ผู้เช่าที่ดินสามารถเช่าที่ดินได้ภายในระยะเวลา 50 ปี และสามารถต่ออายุได้อีก 25 ปี
ด้านภาษี ภาษีเงินได้	<p>เขต Promotion Zone</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลปีที่ 1-5 - ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล 50% ปีที่ 6-10 - ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล 50% ปีที่ 11-15 สำหรับการนำกำไรกลับมาลงทุนอีกครั้ง <p>เขต Exempted Zone</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลปีที่ 1-7 - ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล 50% ปีที่ 8-12 - ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล 50% ปีที่ 13-17 สำหรับการนำกำไรกลับมาลงทุนอีกครั้ง
ภาษีนำเข้า-ส่งออก	<p>เขต Promotion Zone</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำหรับการนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักร และ อุปกรณ์สำหรับการก่อสร้างในเขตนี้ ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษี 50% ระยะเวลา 5 ปี <p>เขต Exempted Zone</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำหรับการนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักร และ อุปกรณ์สำหรับการก่อสร้างในเขตนี้ ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีนำเข้า
ด้านไม่ใช่ภาษี	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีข้อจำกัดในการรับสมัครงาน - ไม่มีข้อจำกัดในการถือหุ้นของบุคคลต่างชาติหรือนิติบุคคลต่างชาติ - อิสระในการกำหนดราคาสินค้า - สิทธิในการเปิดบัญชีกับธนาคารต่างชาติ - ผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - One Stop Services

วิวัฒนาการของสถาบันการเงินท้องถิ่น และสถาบันการเงินต่างชาติ

เนื่องจากประเทศพม่าถูกปกครองและคุมประเทศด้วยทหาร ทำให้ภาคการเงินของประเทศยากที่จะถูกพัฒนาอย่างเต็มที่ ในปี 2546 วิกฤตการณ์ทางการเงินในประเทศส่งผลให้ สถาบันการเงินต่างๆ หน้าที่มาเป็นเหมือนตัวกลางที่คอยเป็นผู้สนับสนุนการบริการทางการเงินต่างๆ อาทิ การโอนเงินเข้า-ออก หรือทำธุรกรรมทางการเงินอื่น มากกว่าการรับเงินฝากและอำนวยสินเชื่อ สถาบันการเงินของประเทศพม่า เป็นสถาบันที่ไม่เป็นระบบมานานกว่า 50 ปี อย่างไรก็ตามตั้งแต่ ปี 2554 สถาบันการเงินพม่าก็เริ่มปฏิรูปโดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ เข้ามาช่วยทำให้ระบบถูกพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ด้วยประชากร 65 ล้านคน ประเทศพม่าถูกจัดให้เป็นประเทศที่ด้อยการพัฒนาเรื่องสถาบันการเงิน ซึ่งสามารถเห็นได้จาก การอำนวยสินเชื่อที่คิดเป็นแค่ร้อยละ 35 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) หากจะเปรียบเทียบกับเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวอย่างประเทศเวียดนาม หรือ กัมพูชา จะเห็นได้ว่าสถิติของสองประเทศนี้ต่างกับประเทศพม่าอย่างชัดเจน โดยประเทศเวียดนามมีอัตราการอำนวยสินเชื่ออยู่ที่ร้อยละ 36 และ กัมพูชาอยู่ที่ร้อยละ 108 สาเหตุที่ตัวเลขการอำนวยสินเชื่อในประเทศพม่าต่ำ สืบเนื่องจากการที่ธนาคารต่างชาติถูกจำกัดสิทธิในการดำเนินงานภายในประเทศมานานกว่าครึ่งศตวรรษ (Melvin et al., 2014)

ในด้านโครงสร้างธนาคารพาณิชย์ในประเทศพม่า ถูกแบ่งเป็นทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ ธนาคารรัฐ (State-owned banks), ธนาคารรัฐวิสาหกิจ (Semi-official banks), และธนาคารเอกชน (Private banks) โดยรวมมีธนาคารทั้งหมด 33 ธนาคาร (ตารางที่ 3-3) หรือประมาณ 1,100 สาขา โดยมากกว่าร้อยละ 50 เป็นธนาคารรัฐวิสาหกิจ ขณะที่ธนาคารเอกชนในประเทศพม่ากำลังเริ่มขยายสาขาโดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ประเทศพม่าก็ยังคงถือว่าเป็นประเทศที่มีจำนวนสาขาธนาคารต่ำที่สุดในภูมิภาคเอเชียต่อประชากร โดยมีธนาคารน้อยกว่าสองสาขาต่อประชากร 100,000 คน จากตารางที่ 3-3 แสดงให้เห็นถึงธนาคารในพม่าที่เปิดดำเนินการในปัจจุบัน โดยธนาคารที่มีสัญลักษณ์ * เป็นธนาคารต่างชาติที่เพิ่งได้รับใบอนุญาตและจะเริ่มทยอยดำเนินการภายในปี 2558 (Turnell, 2014) หากจะเปรียบเทียบธุรกิจธนาคารในประเทศพม่ากับประเทศเพื่อนบ้านใน AEC ด้วยกันแล้ว พบว่า ธุรกิจธนาคารพม่ามีขนาดเล็กที่สุด (Sheehan, 2014)

ตารางที่ 3-5: ธนาคารในประเทศพม่า

ธนาคารรัฐ (State-Owned Banks)	ธนาคารรัฐวิสาหกิจ (Semi-Official Banks)	ธนาคารเอกชน (Private Banks)
1. Myanmar Economic Bank	1. Myawaddy Bank	1. Kanbawza Bank
2. Myanmar Investment and Commercial Bank	2. Innwa Bank	2. Yoma Bank
3. Myanmar Foreign Trade Bank	3. Small and Medium Industrial Development	3. First Private Bank
4. Myanmar Agricultural Development Bank	4. Global Treasure Bank	4. Asia Green Development Bank
	5. Rural Development Bank	5. Ayeyarwady Bank
	6. Yadanabon Bank	6. Myanma Apex Bank
	7. Yangon City Bank	7. Myanmar Citizens Bank
	8. Myanmar Microfinance Bank	8. United Amara Bank
	9. Myanmar Construction and Housing Development Bank	9. Co-operative (CB) Bank
		10. Myanmar Oriental Bank
		11. Asian Yangon International Bank
		12. Australia and New Zealand Bank *
		13. Industrial & Commercial Bank of China *
		14. Malaysian's Malayan Banking Berhad *
		15. United Overseas Bank *
		16. Singapore's Overseas Chinese Banking *
		17. Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ *
		18. Sumitomo Mitsui Banking *
		19. Mizuho Bank *
		20. Bangkok Bank *

ที่มา: Turnell, 2014

ภายใต้การปฏิรูปเศรษฐกิจที่ล่าช้าลงมากเกินกว่าครึ่งศตวรรษ โดยนายพลเต็งเส่ง ประเทศพม่าได้เปลี่ยนมาใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวภายใต้การจัดการ (Turnell, 2014) และตั้งแต่เดือนมีนาคม ปี 2555 ธนาคารเอกชนทั้ง 4 แห่งของประเทศพม่า ได้แก่ Kanbawza Bank, Co-operative Bank, Asia Green Development Bank และ Ayeyarwardy Bank ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลพม่าให้มีสำนักงานตัวแทนในต่างประเทศได้ใน 4 ประเทศในกลุ่มสมาชิกประชาคมอาเซียน ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย, ประเทศอินโดนีเซีย, ประเทศไทย และประเทศสิงคโปร์ เพื่อให้ความสะดวกแก่ชาวพม่าที่พำนักและทำงานในต่างแดนในการโอนเงินกลับเข้าประเทศพม่า (Myat, 2012)

ต่อมาในเดือน พฤษภาคม 2555 ธนาคารในประเทศพม่าได้รับอนุญาตให้รับเงินฝากในสกุลท้องถิ่น คือ จ๊าด (kyats) และเงินต่างประเทศ แต่จะจำกัดแค่สามสกุลเท่านั้น ได้แก่ ดอลลาร์สหรัฐฯ (\$), สิงคโปร์ดอลลาร์ (Singapore dollar) และยูโร (€) โดยการรับเงินฝากนี้ ให้สิทธิทั้งคนท้องถิ่นและคนต่างชาติในการฝากเงิน อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ฝากเงินมีความประสงค์จะถอนเงินออกจากธนาคาร ผู้ถอนจะไม่มีสิทธิเลือกรับสกุลเงิน แต่จะได้รับสกุลเงินที่ธนาคารมีอยู่ในขณะนั้นเท่านั้น (Turnell, 2014)

ประเทศพม่าเริ่มมีการค้าขายกับประเทศต่างชาติมากขึ้น จึงส่งผลให้ในเดือนสิงหาคม 2555 รัฐบาลได้ให้สิทธิกับธนาคารเอกชนในประเทศพม่า สามารถออกเลตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit :L/C) และสามารถรับ L/C จากการค้าขายต่างประเทศได้ โดย L/C สำหรับการส่งออกมีค่าธรรมเนียมประมาณ 30 ดอลลาร์สหรัฐฯ และ 50-1,500 ดอลลาร์สหรัฐฯสำหรับการนำเข้า แต่ในทางปฏิบัติแล้ว L/C ก็แทบจะไม่ได้ใช้เนื่องจากแต่ละธนาคารจะเรียกหลักประกันเพื่อค้ำประกันต่อสินเชื่อนี้ ในอัตราร้อยละ 100 จากการสำรวจพบว่า เงินสดมีบทบาทสำคัญที่สุดในประเทศพม่า เพราะผู้ที่ต้องการทำธุรกรรมการค้า จะขนเงินสดไปธนาคารเป็นจำนวนมากเพื่อชำระค่าสินค้า แทนการขออำนาจสินเชื่อจากธนาคาร (Lay, 2012)

นโยบายกฎระเบียบธนาคารพาณิชย์

ในอดีตธนาคารกลางของพม่าถูกรอบงำโดยกระทรวงการคลังและปราศจากอำนาจอิสระที่จะตัดสินใจต่อมาตรการทางการเงินต่างๆของประเทศ นอกจากนี้ ธนาคารกลางของประเทศพม่า ยังเป็นธนาคารที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาขาดแคลนทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญ และในมุมมองของประชากรทั่วไปแล้ว ธนาคารไม่ได้ทำอะไรมากไปกว่าการเป็นองค์กรที่ผลิตธนบัตรมาสนับสนุนการใช้จ่ายของประเทศ เพราะอำนาจการตัดสินใจทางการเงินทั้งหมดของประเทศถูกรอบงำโดยรัฐบาล (Turnell, 2014)

ในเดือนกรกฎาคม 2556 รัฐบาลพม่าตัดสินใจออกกฎหมายเพื่อให้อิสระต่อการทำงานของธนาคารกลาง เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือต่อนโยบายการเงินของประเทศ อาทิ การจัดตั้งคณะกรรมการ 9 ท่านเพื่อตั้งนโยบาย โดย 4 ท่านเป็นตัวแทนมาจากธนาคารกลาง และที่เหลือเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆที่มาจากภายนอก, การสร้างความโปร่งใสและรับผิดชอบต่อการดำเนินงานของธนาคารกลาง โดยธนาคารกลางต้องส่งรายงานทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นและสถานะทางการเงินของประเทศต่อรัฐบาลทุกๆปี ครึ่งปี และรายไตรมาส นอกจากนี้ ยังไม่อนุญาตให้ธนาคารกลางซื้อพันธบัตรระยะยาวจากรัฐบาล หรือ ให้รัฐบาลกู้เงินโดยไม่ได้รับความยินยอมจากรัฐสภาก่อน และองค์กรเอกชนหรือบุคคลทั่วไปสามารถซื้อพันธบัตรรัฐบาลได้ แต่อย่างไรก็ตาม พันธบัตรที่จะออกใหม่โดยไม่ได้รับความยินยอมจากรัฐบาล จะสามารถทำการซื้อขายได้ที่ตลาดรอง (Secondary Market) เท่านั้น (ปัจจุบันตลาดรองในประเทศพม่ายังคงอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดตั้งขึ้น) (Turnell, 2014)

ธนาคารพาณิชย์ในประเทศพม่าที่ถูกควบคุมโดยธนาคารกลางต้องปฏิบัติตามกฎพื้นฐานของ Basel ดังนี้

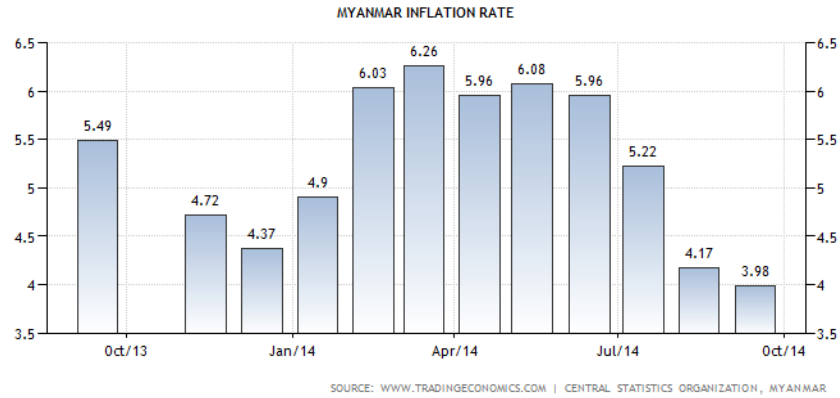
1. อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio: CAR) อย่างน้อยร้อยละ 10 ของ สินทรัพย์เสี่ยง (Risk-Weighted Asset) เพื่อรองรับความเสียหายต่อธนาคารที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
2. อัตราส่วนวัดสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratio) อย่างน้อยร้อยละ 20
3. การอำนวยการสินเชื่อต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งควรจำกัดไว้ไม่เกินที่ร้อยละ 10 ของเงินทุนสำรอง
4. กำหนดหนี้สงสัยจะสูญไว้ที่ร้อยละ 2 ของ Loan Portfolio
5. อัตราส่วนเงินฝากต่อธนาคารกลางต้องคงไว้ที่อย่างน้อยร้อยละ 10

6. ทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว (Paid-up Capital) อย่างน้อย 30 ล้านจ๊าด หากมี
ธุรกรรมการเงินที่เกี่ยวกับทั้งธุรกรรมภายในและระหว่างประเทศ
7. สามารถถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 10 ในองค์กรใดๆก็ได้ ยกเว้นสถาบันการเงิน
8. อัตราส่วนเงินทุนต่อเงินฝาก (Capital-to-deposits ratio) ให้รักษาไว้ระดับร้อยละ
4 (Turnell, 2014)

กฎข้อบังคับของการดำเนินงานของธนาคารเอกชน

ธนาคารเอกชนในประเทศพม่า ต่างพบกับความลำบากและอุปสรรคในการดำเนินงาน เนื่องจาก การกำหนดเพดานดอกเบี้ยขั้นสูง และ ดอกเบี้ยขั้นต่ำ ซึ่งถูกควบคุมโดยธนาคารกลาง อีกนัยหนึ่ง หมายความว่าธนาคารเอกชนในประเทศพม่า จะต้องมียอดทุนดอกเบี้ยเงินฝากที่ร้อยละ 8 และไม่สามารถคิดดอกเบี้ยในการอำนวยความสะดวกเชื่อได้มากกว่าร้อยละ 13 (Turnell, 2014) ซึ่งอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวต่ำกว่าความผันผวนของอัตราเงินเฟ้อในประเทศพม่า (แผนภาพ 3-2) เสียอีก จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าในเดือนกันยายน 2557 ประเทศพม่ามีอัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ 3.98 ซึ่งค่าเฉลี่ยของอัตราเงินเฟ้อของประเทศจากปี 2553 ถึง 2557 เท่ากับร้อยละ 5.07 และขึ้นไปสูงสุดในเดือนเมษายน 2554 ที่ร้อยละ 8.27 และต่ำสุดในเดือนสิงหาคมปีเดียวกัน ที่ร้อยละ 0.28 ซึ่งสถิตินี้ถูกรายงานโดยสำนักงานสถิติกลางรัฐบาลพม่า (TradingEconomics, 2015) ดังนั้นจากการผันผวนของอัตราเงินเฟ้อดังกล่าว จึงส่งผลให้อัตราการตอบแทนที่แท้จริงที่ทั้งผู้ฝากเงินและธนาคารควรจะได้รับต่ำกว่าความเป็นจริง การให้ผลตอบแทนต่อพันธบัตรรัฐบาลในปัจจุบันให้สูงกว่าการฝากเงินในธนาคาร จึงทำให้ทั้งนักลงทุนและประชาชนทั่วไป มีความแนวโน้มที่จะชอบลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลมากกว่า

แผนภาพที่ 3-5: อัตราเงินเฟ้อของประเทศพม่า

ที่มา: Trading Economics, 2015

นอกจากนี้ยังมีกฎข้อบังคับต่างๆเพื่อที่จะควบคุมธนาคารเอกชนและให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด อาทิ

1. การห้ามธนาคารเอกชนอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกร
2. การอำนวยความสะดวกกระทำได้แต่ห้ามเกินระยะเวลาหนึ่งปี
3. การอำนวยความสะดวกต้องมีหลักประกันทุกครั้ง ซึ่งหลักประกันดังกล่าว ต้องเป็นที่ดินที่อยู่ในเมือง, เงินสด, พันธบัตรรัฐบาล, เครื่องจักร, ทองคำ หรือ ผลผลิตทางการเกษตรบางชนิด
4. หลักประกันทุกชนิดต้องมีมูลค่าที่แท้จริงมากกว่าร้อยละ 200 ของเงินกู้ แต่หากค้ำประกันด้วยเงินสด สามารถค้ำประกันด้วยยอดที่เท่ากับเงินกู้ได้ (Turnell, 2014)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ เรื่องหลักประกัน และเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ธนาคารเอกชนเสียดู๊กค่าไปจำนวนมาก เพราะการคิดมูลค่าของหลักประกันในพม่าเป็นเรื่องยาก เนื่องจากความปลอดภัยในเรื่องของการคุ้มครองทางทรัพย์สิน ความยุติธรรมจากศาล อัตราเงินเฟ้อที่สูงและผันผวน ระบบสาธารณูปโภคที่ไม่พัฒนา และการคอร์รัปชันที่ครอบคลุมไปทั่วทุกพื้นที่ ดังนั้นจึงทำให้ธนาคารเอกชนในประเทศพม่าห่างไกลจากการวิเคราะห์สินเชื่อที่เหมาะสม หรือ การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้ายกจาก Cash Flow โดยหันมาอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้ายที่ธนาคารไว้ใจได้ หรือ ลูกค้ายที่ธนาคารถือหุ้นอยู่ในบริษัทนั้นๆแทน (Turnell, 2014)

แนวคิดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับสถาบันการเงินในประเทศพม่า

พรรณนาจากนักวิชาการ

ดร.กอบศักดิ์ ภูตระกูล เป็นนักเศรษฐศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินและตลาดทุน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ กรรมการกร่างรัฐธรรมนูญและผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงเทพ อดีตผู้บริหารส่วนกลยุทธ์นโยบายการเงิน สายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย อดีตผู้บริหารสถาบันวิจัยเพื่อตลาดทุน และผู้ช่วยผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยดร.กอบศักดิ์ ภูตระกูลจบการศึกษาปริญญาเอกด้าน เศรษฐศาสตร์มหภาค จาก Massachusetts Institute of Technology (MIT) และได้ให้ความเห็นกับประเทศพม่าว่าเป็น โอกาสลงทุนและเป็นฐานการผลิตที่น่าจะคุ้มทุนที่สุดในขณะนี้ เนื่องจากปัจจุบันประเทศพม่ามีธุรกรรมทางการเงินสูงกว่า 9 แสนล้านบาท ซึ่ง 2 แสนล้านบาทเป็นการลงทุนจากประเทศไทย และร้อยละ 80 เป็นการค้าขายผ่านชายแดน แนวโน้มการค้าขายผ่านชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า ปัจจุบันมีการเกินดุลการค้าอยู่ที่ร้อยละ 18.2 อย่างไรก็ตามดร.กอบศักดิ์ ภูตระกูล คาดว่าใน 2 ปีข้างหน้าการค้าทางชายแดนระหว่างไทยกับพม่าจะสมดุล และใน 5 ปีข้างหน้า เศรษฐกิจของประเทศพม่าจะเติบโตมากกว่าร้อยละ 10 ซึ่งในปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 8 ทำให้ประเทศไทยมีโอกาสในการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างมาก (ภูตระกูล, 2557)

ดร.กอบศักดิ์ ภูตระกูล เพิ่มเติมว่าในอนาคตประเทศพม่าถือเป็นประเทศหนึ่งที่เหมาะเป็นฐานผลิตให้กับประเทศไทย เพราะอุตสาหกรรมที่โดดเด่นของประเทศไทยได้แก่ ยานยนต์, เกษตร, ยางพารา และ โรงพยาบาล นอกจากนี้ประชากรส่วนมากของพม่าในปัจจุบันมีอายุ 25 ปี จากประชากรทั้งหมดประมาณ 60 ล้านคน ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสมากขึ้นในการขยายธุรกิจได้มากขึ้นในอนาคต (ภูตระกูล, 2557)

ดร.สุทธภา อมรวิวัฒน์ จบการศึกษาปริญญาเอกด้าน เศรษฐศาสตร์ จาก Massachusetts Institute of Technology (MIT) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับระบบการเงินธนาคารพม่าไว้ว่า ณ ปัจจุบัน พม่าถือเป็นประเทศที่ได้รับแรงดึงดูดจากนักลงทุนต่างชาติมาก เนื่องจากทุกคนต่างคาดว่า จะมีเม็ดเงินจำนวนมหาศาลไหลเข้าสู่ในประเทศ และทุกคนก็ต่างจับตามองการทำงานของธนาคารกลางพม่าว่าจะสามารถใช้เครื่องมือทางการเงินที่มีอยู่สามารถบริหารจัดการในระดับมหภาคได้หรือไม่ ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้สูงที่ในอนาคตเราจะเห็นธนาคารกลางพม่าออกพันธบัตรรัฐบาล และมีการใช้นโยบายด้านดอกเบี้ยเพื่อควบคุม ในปัจจุบันธนาคารกลางพม่าเริ่มมี

อิสระมากขึ้นจากรัฐบาลในการควบคุมอัตราเงินเฟ้อ และสามารถวางแผนนโยบายการเงิน เพื่อช่วยรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจของประเทศในระดับมหภาคได้ (อมรวิวัฒน์, 2555)

นอกจากนี้ธนาคารในประเทศพม่ายังถือว่าเป็นจุดอ่อนสำคัญของระบบการเงินการธนาคารของประเทศ เนื่องจากประชาชนขาดความเชื่อมั่นในระบบธนาคารของประเทศ เพราะในอดีตสถาบันการเงินของพม่าถูกยึดและควบคุมโดยทหาร จึงมีเพียงประชากรร้อยละ 20 ใช้บริการธนาคาร ดังนั้นภายใต้การนำของนายพลเต็ง เส่ง จึงมีนโยบายให้พัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงินในประเทศ โดยเร่งการก่อตั้งธนาคาร SME ที่สามารถอำนวยความสะดวกด้วยดอกเบี้ยที่ต่ำ เพื่อกระตุ้นการทำธุรกรรมผ่านทางธนาคาร และการเพิ่มโอกาสให้กับธนาคารเอกชน ให้มีความสามารถทัดเทียมธนาคารของรัฐ และให้ธนาคารเอกชนสามารถทำธุรกรรมเฉกเช่นเดียวกับธนาคารของภาครัฐได้ (อมรวิวัฒน์, 2555)

ในความเห็นส่วนตัวของ ดร.สุทธภา อมรวิวัฒน์ มีความเห็นว่ารัฐบาลพม่าควรมีการอนุญาตให้ธนาคารต่างชาติเข้ามาร่วมทุนในลักษณะ Joint Venture เพราะข้อดีของการร่วมทุนแบบนี้ทำให้เพิ่มความมั่นใจของนักลงทุนและประชาชนทั่วไปและ ธนาคารในประเทศพม่าสามารถรับ know how และเทคโนโลยีใหม่ๆจากธนาคารต่างชาติ มาเพื่อพัฒนาระบบธนาคารที่ล้ำสมัยของประเทศได้ (อมรวิวัฒน์, 2555)

ทรรศนะจากผู้ลงทุน

นักลงทุนคุณฉัฐวิณ พงษ์เกตุรัตน์ ผู้เชี่ยวชาญการทำธุรกิจและการลงทุนในประเทศพม่า ภายใต้ บจ. Tharaphu Decor มานานกว่า 40 ปี นอกจากนี้คุณฉัฐวิณ ยังดำรงตำแหน่งเป็นรองนายกสมาคมนักธุรกิจไทยในประเทศพม่าตั้งแต่ปี 1996 เดิมสมาคมนักธุรกิจไทยในประเทศพม่าได้หยุดการดำเนินงานไปในช่วงระยะเวลาที่ประเทศพม่าถูก sanction list และกลับมาเริ่มดำเนินงานอย่างจริงจัง รวมถึงมีส่วนสนับสนุนนักธุรกิจไทยในการวางกลยุทธ์ และการลงทุนอีกครั้งเมื่อปลายปี 2557 ในมุมมองของคุณฉัฐวิณต่อระบบการเงินในประเทศพม่าหากเปรียบเทียบในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาและปัจจุบัน คุณฉัฐวิณให้ความเห็นว่า ระบบการเงินพม่าในอดีตแทบไม่มีความต่างกับระบบธนาคารในปัจจุบันเลย เนื่องจากธนาคารกลาง ยังขาดอิสระในการดำเนินการ ซึ่งธนาคารกลางพม่าถูกควบคุมโดยกลุ่มทหาร กอปรกับ การขาดความเชื่อมั่นของประชาชนในประเทศพม่าต่อสถาบันการเงิน แต่อย่างไรก็ตามหลังจากที่ประเทศพม่ามีการเปิดประเทศ รัฐบาลของนายพลเต็ง เส่ง เริ่มที่จะให้อิสระกับธนาคารกลางมากขึ้น และพยายามทำให้ทั้งประชาชนชาวพม่าและชาวต่างชาติเห็นว่าธนาคารกลางพม่าโปร่งใสและซื่อสัตย์ โดยรัฐบาลเห็นสถาบันการเงินเป็นเส้นเลือดหลักของประเทศจึงตั้งใจมอบใบอนุญาตให้กับธนาคารต่างชาติทั้ง 9 แห่ง คุณฉัฐวิณแจ้งว่าจากประสบการณ์

ในการทำธุรกิจในประเทศพม่ามานานกว่า 40 ปี รัฐบาลพม่าจะเคร่งครัดในการควบคุมเรื่องเงินที่ไหลเข้า-ออกในประเทศอย่างมาก อาทิ ในการนำเข้าสินค้า ผู้ประกอบการต้องขอโควตาจากรัฐบาล ในการนำเข้าสินค้าก่อน จึงส่งผลให้ผู้ประกอบการจำนวนมากไปค้าขายที่ชายแดนมากกว่า เนื่องจากง่ายต่อการหลีกเลี่ยงการเข้ามายุ่งเกี่ยวของของรัฐบาล นอกจากนี้หากผู้ประกอบการทำธุรกิจกับกิจการของรัฐ ผู้ประกอบการมีความจำเป็นต้องโอนเงินให้กับธนาคารของรัฐเท่านั้น อย่างไรก็ตามหากผู้ประกอบการทำธุรกิจกับองค์กรเอกชน ผู้ประกอบการจะชำระสินค้าไปที่ธนาคารที่ ณ ประเทศที่ลูกค้ามีบัญชีอยู่ที่นั่นๆแทน อาทิ ประเทศสิงคโปร์หรือฮ่องกง (พงษ์เกียรติรัตน์, 2015)

อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมั่นของประชาชนและนักลงทุนเริ่มกลับมา ภายหลังจากที่นางฮิลารี คลินตัน (Hilary Clinton) เลขาธิการและรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ เข้าพบกับนางอองซาน ซูจี ผู้นำพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย และนายพลเต็ง เส่ง ผู้นำคนปัจจุบัน เมื่อเดือนธันวาคม 2554 นับเป็นครั้งแรกในรอบ 50 ปี หลังจากการเยือนประเทศพม่าในปี 2498 โดยนาย จอห์น ฟอสเตอร์ ดัลลัส (John Foster Dulles) ซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการประเทศสหรัฐฯ ในขณะนั้น และสองปีต่อมา หลังจากการเยือนของนางฮิลารี คลินตัน รัฐบาลประเทศพม่าได้ส่งสัญญาณการเดินหน้าพัฒนาประเทศอย่างจริงจัง โดยเริ่มจากการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านการสื่อสารและโทรคมนาคมก่อน รัฐบาลประเทศพม่าเริ่มให้ใบอนุญาตทางโทรคมนาคมให้กับ Telenor (จากประเทศนอร์เวย์) และ Ooredor (จากประเทศการ์ตา) โดยการให้ใบอนุญาตครั้งนี้ส่งผลอย่างมากในการเสริมสร้างความมั่นคงพื้นฐานทางสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านการสื่อสาร กอปรกับช่วยเรียกความเชื่อมั่นให้กับประชาชนชาวพม่าและนักลงทุนมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อระบบการเงินของพม่า เนื่องจากมีการพัฒนาระบบ mobile banking เพื่อรองรับการให้บริการแก่ประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลให้สามารถใช้บริการทางการเงินได้ ทดแทนการขยายสาขาของธนาคารที่ยังไม่สามารถขยายได้อย่างทันทั่วถึง (พงษ์เกียรติรัตน์, 2015)

แม้ว่าประเทศพม่าจะเป็นประเทศที่มีความน่าสนใจในการลงทุนอย่างมาก แต่ก็ยังเป็นประเทศที่มีปัญหาและข้อจำกัดทางการเงินในหลายๆด้าน ได้แก่ ความไม่มีเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน, ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อเสถียรภาพทางการเงิน, เครื่องมือทางการเงินในการช่วยลดความเสี่ยงทางด้านเงินตรา และ ความปลอดภัยในระบบการเงินของสถาบันการเงินในประเทศพม่า ดังนั้น การเข้าใจจุดอ่อนของประเทศพม่าจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อทั้งนักลงทุนในประเทศไทย และสถาบันการเงินไทยที่ต้องการเข้าไปลงทุนในประเทศพม่า นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับเครื่องมือทางการเงินที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและลดความเสี่ยงให้กับนักลงทุน ซึ่งการเข้าใจปัญหาถือเป็นกุญแจในการเห็นโอกาสที่ชัดเจนมากขึ้นแก่สถาบันการเงินไทย นอกจากนี้ความเข้าใจภาพประชากรและอุตสาหกรรมก็เป็นเรื่องสำคัญที่นักลงทุนชาวไทยไม่ควรมองข้ามและควรศึกษา

ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพราะความสำคัญในการลงทุนให้ประสบความสำเร็จไม่มีแบบแผนที่ตายตัว แผนที่ได้ผลกับประเทศใดประเทศหนึ่ง ไม่ได้เหมาะสมกับอีกประเทศเสมอไป (พงษ์เกตุรรัตน์, 2015)

ทรรศนะจากธนาคาร

คุณทศทิศ รอดประเสริฐ AVP and Chief Representative, Yangon Repisent, Myanmar ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับระบบการเงินธนาคารในประเทศพม่าไว้ว่า เมื่อ 10 ปีที่แล้วระบบการเงินธนาคารยังล้าสมัยมาก ประชาชนนิยมเก็บเงินไว้ที่บ้านมากกว่าธนาคาร เพราะขาดความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินของประเทศพม่า หากจะให้เทียบกับระบบธนาคารพม่าปัจจุบัน ก็เปรียบเสมือนระบบธนาคารในประเทศไทยเมื่อ 30 ปีที่แล้ว อย่างไรก็ตามธนาคารเอกชนในประเทศพม่าได้รับอนุญาตให้ดำเนินการธุรกรรมทางการเงินแบบครบวงจรตั้งแต่ปี 2555 โดยธนาคารเอกชนเหล่านี้เสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่างๆ ให้กับประชาชนได้แก่ บัตรเครดิต วิชา และมาสเตอร์การ์ด, ธนาคารออนไลน์ (รอดประเสริฐ, 2015)

รวมทั้งการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในระบบธนาคารมากขึ้น โดยคุณทศทิศ ยังเน้นย้ำว่า ปัจจุบัน ประเทศพม่าถือเป็นประเทศสุดท้ายที่เปิดประตูให้กับนักลงทุน ซึ่งทุกคนต่างมองเห็นโอกาสนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) จากชาวต่างชาติในการเข้ามาหาโอกาสที่จะสามารถลงทุนในประเทศนี้ได้ รวมถึงการที่ สหภาพยุโรปให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรกับประเทศพม่า เนื่องจากเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติอยู่มากแต่ยังขาดการพัฒนาในอีกหลายๆด้านรวมทั้งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้วย นอกจากนี้ในมุมมองของธนาคารต่างชาติ ถือเป็นโอกาสที่นักลงทุนไทยควรจะลงทุนในประเทศพม่าและไม่ควรเสียโอกาสในการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP Privilege) ซึ่งในอนาคตประเทศพม่าจะเป็นประเทศที่โดดเด่นและนำลงทุนที่สุดในเอเชีย(รอดประเสริฐ, 2015)

สิ่งที่รัฐบาลพม่าควรทำเป็นอย่างแรกในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินพม่า คือ การสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนต่อสถาบันการเงิน ซึ่งประชาชนหรือนักลงทุนสามารถใช้เงินทุนในประเทศ เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศพม่าโดยรวมได้ ในส่วนของนักธุรกิจไทย มีจุดแข็งด้านภูมิศาสตร์ จากการที่ประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่ามากที่สุด และนักธุรกิจไทยมีประสบการณ์ทางด้าน GSP Privilege อยู่แล้ว ถือเป็นโอกาสที่นักลงทุนควรสร้างให้เกิดความได้เปรียบจากการลงทุนในประเทศพม่าเช่นหุ้นส่วนทางธุรกิจ (รอดประเสริฐ, 2015)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาของ Classens et al. (2000) ศึกษา 7,900 ธนาคาร ใน 80 ประเทศ ในช่วงระยะเวลา คริสตศักราช ระหว่าง 1988 และ 1995 พบว่าการที่ธนาคารต่างชาติเข้ามาดำเนินกิจการในประเทศกำลังพัฒนานั้น ทำให้ธนาคารต่างชาติ ได้รับผลกำไรจากดอกเบี้ยต่ำและมีกำไรต่ำกว่าการที่ธนาคารต่างชาติดำเนินงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม การเข้ามาดำเนินงานของธนาคารต่างชาติกลับช่วยเพิ่มการแข่งขันระหว่างธนาคารท้องถิ่นและธนาคารต่างชาติมากขึ้น โดย Classens et al. พบว่าการเข้ามาดำเนินงานของธนาคารต่างชาติส่งผลให้ ธนาคารท้องถิ่นมีผลกำไรลดลง (Classens et al., 2000) แต่การศึกษาประเทศแถบละตินอเมริกาจำนวน 8 ประเทศ ได้แก่ ประเทศ อาร์เจนติน่า, บราซิล, ชิลี, โคลัมเบีย, คอสตาริกา, เม็กซิโก, เปรู และเอลซาวาดอร์ในช่วงระยะเวลา 1996 และ 2002 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมธนาคารใน 8 ประเทศนี้โดยมีการเข้ามาดำเนินธุรกิจของธนาคารต่างชาติเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าตัว ซึ่งการเข้ามาดำเนินงานในลักษณะนี้แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการแข่งขันของแต่ละธนาคาร และ เสถียรภาพทางการเงินในภาพรวมทั้งหมด การศึกษาพบว่า การเข้ามาดำเนินงานของธนาคารต่างชาติที่เพิ่มมากขึ้นส่งผลให้มีการแข่งขันน้อยลงภายในอุตสาหกรรมธนาคาร และพบว่า การเข้ามาดำเนินงานของธนาคารต่างชาติ มีความสัมพันธ์ในทางลบ (Negatively related) กับ ความเปราะบางของอุตสาหกรรมธนาคาร (Banking Sector Fragility) (Levy-Yeyati & Micco, 2003) นอกจากนี้การศึกษาของ Mian et al. ศึกษาธนาคารจำนวน 1,600 ธนาคารในตลาดเกิดใหม่จำนวน 100 ตลาด พบว่า หากเปรียบเทียบกับธนาคารเอกชนท้องถิ่นแล้ว ธนาคารต่างชาติมีต้นทุนการดำเนินงานที่ต่ำกว่าและมีกำไรที่สูงกว่า ในขณะที่เดียวกัน หากเปรียบเทียบกับธนาคารรัฐวิสาหกิจ จะพบว่าธนาคารรัฐวิสาหกิจมีต้นทุนการดำเนินงานที่สูงกว่าและผลกำไรต่ำกว่าทั้งธนาคารเอกชนท้องถิ่นและธนาคารต่างชาติ (Mian, 2003)

ในด้านการอำนวยสินเชื่อ การศึกษาของ Giannetti and Ongena พบว่า การเข้ามาดำเนินงานของธนาคารต่างชาติส่งผลประโยชน์ให้กับทุกองค์กรในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทใหญ่ๆในประเทศ และมีแนวโน้มน้อยที่ธนาคารต่างชาติจะอำนวยสินเชื่อให้กับองค์กรที่เป็นบริษัทลูกที่มีการขออัตราดอกเบี้ยพิเศษ (Giannetti & Ongena, 2005) แต่จะอำนวยสินเชื่อให้กับองค์กรทั่วไปที่อัตราดอกเบี้ยตามตลาดมากกว่า อย่างไรก็ตามธนาคารต่างชาติในประเทศกำลังพัฒนามักมีข้อเสียเปรียบธนาคารท้องถิ่น ในประเด็นที่ธนาคารต่างชาติอาจเข้าถึงกิจการในขนาดเล็กและกลางได้ยากกว่า อันเนื่องมาจาก การเติบโตของประเทศกำลังพัฒนามีความสำคัญมากจากการเติบโตของกิจการขนาดกลางและเล็ก ในขณะที่ธนาคารต่างชาติมีบริษัทแม่อยู่ในอีกประเทศ ซึ่งการเข้าใจพฤติกรรมของลูกค้าในลักษณะนี้อาจเป็นเรื่องยาก หากเปรียบเทียบกับธนาคารท้องถิ่น

เพราะพฤติกรรมของลูกค้า อาทิ คาเรคเตอร์ของลูกค้า หรือ ระดับความไว้วางใจที่ธนาคารมีต่อลูกค้า ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งต่อการอำนวยสินเชื่อให้กับกิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก ไม่เพียงแต่ข้อมูลด้านพฤติกรรม เท่านั้น แต่กิจการขนาดกลางและเล็กยังไม่สามารถที่จะให้ ข้อมูลทางการเงินที่ละเอียด ที่สามารถใช้เป็นเอกสารประกอบ ในการขออำนวยสินเชื่อกับธนาคารต่างชาติ ได้ เหตุผลดังกล่าวนี้อาจเป็นเรื่องที่ธนาคารต่างชาติต้องใช้เวลาปรับตัว ดังนั้นธนาคารต่างชาติจึงมีแนวโน้มที่จะอำนวยสินเชื่อให้กับบริษัทข้ามชาติ หรือ บริษัทชาติเดียวกันที่ธนาคารต่างชาติเข้าใจ ในแง่มุมนี้ได้มากกว่า เพราะไม่เพียงจะเป็นลูกหนี้ที่ธนาคารต่างชาติสามารถอำนวยสินเชื่อที่ สามารถทำกำไรได้แล้ว ยังเป็นการอำนวยสินเชื่อที่ปลอดภัยกว่า (Giannetti & Ongena, 2005)

จากการศึกษาของ Crystal et al. พบว่า ธนาคารต่างชาติสามารถช่วยรักษาเสถียรภาพ ของการเงินในประเทศกำลังพัฒนาได้ เนื่องจาก ธนาคารต่างชาติมีแบบปฏิบัติในการอำนวยสินเชื่อ ที่มีความเป็นมืออาชีพสูงกว่า มีนโยบายในการทบทวนการอำนวยสินเชื่อที่รัดกุม และมีหนี้เสีย สะสมน้อยกว่าธนาคารท้องถิ่น มากไปกว่านั้นธนาคารต่างชาติสามารถที่จะมีแรงต้านทานมากกว่า ธนาคารท้องถิ่นหากเสถียรภาพทางการเงินในประเทศนั้นๆตกอยู่ในช่วงวิกฤต เพราะแหล่งเงินทุน สำคัญของทางธนาคารต่างชาติมาจากประเทศแม่ (Crystal et al., 2002) นอกจากนี้การศึกษาที่ ได้รับผลรับในทิศทางเดียวกับ Crystal et al. เป็นการศึกษาของ Haas and Lelyveld ศึกษาธนาคาร ทั้งหมด 250 ธนาคาร ในช่วงระยะเวลาระหว่างปีคริสต์ศักราช 1993 และ 2000 ในประเทศ CEE (ประเทศซีอีอี ประกอบด้วย ประเทศโครเอเชีย, เชค รีพับลิก, เอสโตเนีย, ฮังการี, ลัตเวีย, ลิทัวเนีย, โปแลนด์, โรมาเนีย, สาธารณรัฐสโลวัก, และสโลวีเนีย) พบว่าการเข้ามาดำเนินงานและลงทุนของ ธนาคารต่างชาติ ไม่ส่งผลให้เสถียรภาพทางการเงินของประเทศนั้นๆลดลง นอกจากนี้ สภาพฐานะทางการเงินของธนาคารต่างชาติก็ยิ่งขึ้นอยู่กับสถานะเศรษฐกิจของประเทศแม่อีกด้วย (Haas & Lelyveld, 2006)

การเข้าครอบครองกิจการของธนาคารขนาดใหญ่หรือธนาคารต่างชาติ สามารถส่งผล ต่อการอำนวยสินเชื่อได้เช่นเดียวกัน Berger and Udell ศึกษาธนาคารในสหรัฐอเมริกาในช่วง ระยะเวลาตั้งแต่ เดือนธันวาคม 1979 ถึง เดือนมิถุนายน 1994 พบว่าธนาคารขนาดเล็ก ถูกเข้า ครอบครองกิจการและจำนวนธนาคารลดลงมากกว่าร้อยละ 30 จาก 12,647 ธนาคาร เหลือเพียงแค่ 8,838 ธนาคาร (Berger & Udell, 1995) นอกจากการถูกเข้าครอบครองกิจการโดยธนาคารที่ใหญ่ กว่าแล้วจะลดจำนวนธนาคารขนาดเล็กลงแล้ว การอำนวยสินเชื่อต่อกิจการขนาดเล็กยังมีแนวโน้มลดลง ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารขนาดใหญ่ที่มีขนาดสินทรัพย์สูงกว่า همینด้านคอลดาร์สหรัฐ มีทุน ที่จะอำนวยสินเชื่อให้กับกิจการขนาดเล็กที่ต้องการการสนับสนุนทางการเงิน 100,000 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ น้อยกว่า เพียงแค่ร้อยละ 0.43 ของทุนทั้งหมด (Amount of Credit Available) เท่านั้น (Berger

& Udell, 1995) การศึกษาของ Peek and Rosengen พบผลการศึกษาในลักษณะเดียวกัน แต่การศึกษานี้ศึกษาที่ เมือง New England ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าเมื่อธนาคารขนาดเล็กถูกเข้าครอบครองกิจการ โดยธนาคารขนาดใหญ่ แนวโน้มที่ธนาคารเล็กจะอำนวยการสินเชื่อให้กับกิจการขนาดเล็กจะลดลง เพราะ Portfolio และความสนใจหลักของธนาคารที่เข้าครอบครองจะมุ่งเน้นไปที่ลูกค้าขนาดใหญ่มากกว่า จนในที่สุดการอำนวยการสินเชื่อให้ธนาคารขนาดเล็กก็จะลดลงเรื่อยๆ (Peek & Rosengren, 1995)

สรุป

ประเทศพม่าเป็นประเทศที่กลายเป็นจุดสนใจของผู้คนทั่วโลกที่ต่างมองหาโอกาสทางธุรกิจ ซึ่งหากมองจากมุมมองของประเทศไทยแล้ว ประเทศไทยมีจุดแข็งกว่าชาติอื่นๆ เนื่องจากประเทศไทยกับประเทศพม่าตั้งอยู่ในภูมิศาสตร์ที่ใกล้เคียงกัน ก่อปรกับประเทศไทยกับพม่ามีการทำธุรกิจผ่านทางชายแดนมานานแล้ว นอกจากนี้ พื้นฐานทางวัฒนธรรม และสังคมก็มีส่วนคล้ายกันอยู่หลายด้าน เช่น บทบาทหน้าที่, ศาสนา, การแต่งงาน และครอบครัว อย่างไรก็ตามในด้านเศรษฐกิจ ประเทศไทยยังล้ำหน้าประเทศพม่า เพราะประเทศไทยมีระบบที่มีเสถียรภาพทางการเงินมากกว่า นอกจากนี้ในปัจจุบันธนาคารกรุงเทพ ซึ่งเป็นธนาคารในประเทศไทยแห่งแรกได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินงานในพม่า ในฐานะธนาคารต่างชาติกลุ่มแรกที่ได้รับใบอนุญาต (ปัจจุบันมีทั้งหมด 9 แห่ง) ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ระบบธนาคารพม่ายังไม่มีเสถียรภาพมากพอและต้องการการพัฒนาในอีกหลายแง่มุม จึงเป็นโอกาสสำคัญที่ประเทศไทยจะใช้สร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และขยายการลงทุน เพราะ โอกาสที่ประเทศเกิดใหม่ ซึ่งพร้อมด้วยทรัพยากรธรรมชาติ และมีเงินลงทุนมหาศาลจากหลายๆประเทศเช่นนี้มีไม่มากนัก

บทที่ 4

กระบวนการในการกำหนดนโยบายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตให้เปิดดำเนินกิจการธนาคารในประเทศ พม่า และธนาคารท้องถิ่นรายใหญ่ในประเทศพม่า

กระบวนการในการกำหนดนโยบายของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ

ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติทุกธนาคารที่ได้รับใบอนุญาต ล้วนมองหาโอกาสในการลงทุนในประเทศพม่าด้วยกันทั้งนั้น ที่ผ่านมาระบบการเงินการธนาคารในประเทศพม่าถูกครอบงำโดยภาครัฐโดยส่วนใหญ่ หากพิจารณาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พบว่า ระบบการเงินการธนาคารในประเทศพม่ามีการพัฒนาอยู่ในระดับต่ำที่สุดก็ว่าได้ ปัจจุบันหลังจากรัฐบาลประเทศพม่าเปิดประเทศให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติทั้ง 9 แห่งให้สามารถเข้าไปตั้งสาขาและให้บริการทางการเงินในประเทศได้แล้ว สิ่งที่น่าจับตามองต่อไปคือ การเคลื่อนไหวทางการวางแผนกลยุทธ์ของแต่ละธนาคาร เพราะธนาคารต่างชาติเหล่านี้จะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง ที่ทำให้ระบบการเงินการธนาคารของประเทศพม่าสามารถพัฒนาได้มากขึ้น

การพัฒนาระบบการเงินการธนาคารเป็นเรื่องที่จำเป็นมากต่อทุกประเทศ เนื่องจากระบบการเงินการธนาคารที่ดีจะส่งผลให้กระตุ้นการออมเงิน การอำนวยความสะดวก ก่อให้เกิดการหมุนเวียนเงินทุน และสามารถผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตได้ในระยะยาว

การปรับปรุงกรอบกฎหมายใหม่สำหรับภาคธนาคารเพื่อการดำเนินงาน ส่งผลให้มาตรฐานของธนาคารในประเทศพม่าเข้าใกล้กับมาตรฐานต่างชาติมากขึ้น ปัจจุบันธนาคารกลางของประเทศพม่ามีหน้าที่คอยควบคุมและเป็นผู้ชี้ทิศทางให้กับภาคการธนาคารในประเทศ โดยการทบทวนกรอบกฎหมายเกิดขึ้นเมื่อสามปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ธนาคารกลางของประเทศพม่าทำงานโดยอิสระ ทั้งในการควบคุมนโยบายทางการเงิน และ นโยบายทางอัตราแลกเปลี่ยน โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลทหาร แต่ยังคงต้องแสดงความโปร่งใสในการดำเนินงานและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ต้องส่งรายงานให้ทางรัฐสภาปีละสองครั้ง นอกจากนี้รายงานของธนาคารกลางประเทศพม่าจะต้องถูกตีพิมพ์ทุกๆ ไตรมาสอีกด้วย

กฎหมายของสถาบันการเงินในประเทศพม่าปัจจุบันได้รับความช่วยเหลือในการปรับปรุงจากธนาคารโลก โดยกฎหมายที่ถูกปรับปรุงใหม่ในครั้งนี้มีชื่อว่า “Banks and Financial Institutions Law of Myanmar (BFILM)” ถูกตีพิมพ์เมื่อ เดือนพฤศจิกายน 2557 และคาดว่าจะถูก

อภิปรายที่รัฐสภาของประเทศพม่าในต้นปี 2558 ซึ่งกฎหมายใหม่นี้เกี่ยวกับการจัดกรอบนโยบาย กฎเกณฑ์ สำหรับการดำเนินงานของธนาคาร เพื่อที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคต (Deutsche Gesellschaft, 2015)

ธนาคารพาณิชย์ทั้ง 9 แห่งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามกฎและระเบียบท้องถิ่น ของประเทศพม่า แต่อย่างไรก็ตามหลังจากได้รับใบอนุญาตแล้วธนาคารพาณิชย์ต่างชาติก็สามารถ ให้บริการทางการเงินต่างๆ ได้ดังนี้ อาทิ การโอนเข้า-ออกเงินจากประเทศพม่าในสกุลเงิน ดอลลาร์ สหรัฐฯ (USD) และยูโร (EURO), การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C), ตัวเรียกเก็บเงิน (Bill for Collection) และ การเรียกเก็บเงินตัว L/C จากประเทศพม่า ซึ่งตามปกติแล้วธนาคารท้องถิ่นเท่านั้นที่ จะมีสิทธิให้บริการทางการเงินแบบนี้ได้ แต่หลังจากรัฐบาลพม่าให้ใบอนุญาตกับธนาคารทั้ง 9 แล้ว ธนาคารพาณิชย์เหล่านี้สามารถให้บริการทางการเงินอย่างเต็มรูปแบบ

ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติทั้ง 9 แห่งมีกฎและระเบียบข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติตามต่อ ธุรกรรมต่างประเทศดังนี้

1. เงินทุนที่นำเข้าประเทศ

1.1 ต้องได้รับการอนุมัติจากธนาคารกลางของประเทศพม่าก่อนเท่านั้น

1.2 ต้องกรอกแบบฟอร์มต่อธนาคารที่จะรับเงินจากต่างประเทศ (Receiver Bank)

เพื่อได้รับการยืนยันต่อจำนวนเงินที่นำเข้าประเทศ

1.4 ปัจจุบันนี้ธนาคารรัฐบาลของประเทศพม่าทุกธนาคารได้รับอนุญาตให้เป็น

ธนาคารที่สามารถรับเงิน โอนเข้าจากต่างประเทศได้

2. การจ่ายเงินปันผล

ต้องได้รับการอนุมัติจากธนาคารกลางก่อนเท่านั้น

3. Offshore Loan

3.1 สามารถทำได้ต่อเมื่อได้รับการอนุมัติจากธนาคารกลางของพม่าก่อนเท่านั้น

3.2 สามารถทำได้ทั้งกรณีที่อยู่เป็นทั้ง Burmese Entity หรือ Foreign Entity แต่

จะต้องขออนุญาตทั้งธนาคารกลาง (Central Bank of Myanmar: CBM) และคณะกรรมการลงทุน (Myanmar Investment Commission: MIC) ในการเปิดบัญชี FCD ในต่างประเทศ (USD & Others currencies) โดยต้องแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ที่เป็นไปตามกำหนดของธนาคารกลางเท่านั้น อาทิ เช่น ชำระค่าขนส่ง ชำระค่าแรงงาน ชำระค่าก่อสร้าง ชำระหนี้ต่างชาติ ค่าประกันภัย การลงทุนใน ต่างประเทศ หรืออื่นๆ ตามที่ได้รับอนุญาต

3.3 ผู้กู้จะต้องมา Register กับธนาคารกลางในการนำเงินกู้เข้ามาประเทศพม่า ก่อน ว่าเป็นเงินที่เข้ามาเพื่อการกู้ยืมและลงทุน เพื่อให้การโอนเงินออกนอกประเทศเพื่อนำไปชำระ เงินกู้และดอกเบี้ยสามารถทำได้

รูปแบบและลักษณะนโยบายของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ

ตารางที่ 4-1 ธนาคารพาณิชย์ทั้ง 9 แห่งที่ได้รับใบอนุญาตจากธนาคารกลางประเทศพม่า

ลำดับที่	ธนาคาร	สินทรัพย์ (หน่วย: ล้านดอล ล่าร์สหรัฐ)	จำนวนสาขา	จำนวนพนักงาน
1	Industrial & Commercial Bank of China (The) - ICBC	3,368,190	17,429	462,282
2	The Bank of Tokyo - Mitsubishi UFJ	1,885,440	840	78,105
3	Sumitomo Mitsui Banking Corporation	1,460,298	n.a.	48,824
4	Mizuho Bank Ltd	1,404,703	458	34,748
5	Australia and New Zealand Banking Group Limited	675,733	n.a.	50,328
6	Oversea-Chinese Banking Corporation Limited OCBC	303,660	n.a.	n.a.
7	United Overseas Bank Limited UOB	232,147	538	25,009
8	Malayan Banking Berhad - Maybank	183,205	n.a.	n.a.
9	Bangkok Bank Public Company Limited	83,727	n.a.	n.a.
	รวมทั้งหมด	9,597,103	19,265	699,296

ที่มา: Bankscope, 2015

ประเภทของ FCD Account ในประเทศพม่า

ตารางที่ 4-2: ประเภทของ FCD Account ในประเทศพม่า

ประเภทสกุลเงิน :	USD/FEC, EUR, SGD
ประเภทบัญชี FCD :	มีแค่บัญชี Current Account เท่านั้น ไม่มีดอกเบีย
การขออนุญาตเปิดบัญชี FCD :	- Burmese Entity ไม่ต้องขออนุญาต เปิดบัญชี FCD ได้ทันที - Foreign Entity ต้องขออนุญาตจากธนาคารกลางพม่าในการเปิดบัญชี FCD
Fee :	Service charge 10% (exception may apply to capital injection as required)

ที่มา: ธนาคารกรุงเทพ

ประเภทของ Kyat Account

Burmese Entity เท่านั้นที่สามารถเปิด Kyat Account ได้ หากนิติบุคคลต่างชาติต้องการเปิด Kyat Account ต้องขออนุญาตจากธนาคารกลางพม่า และสามารถเปิดได้เฉพาะ Current Account เท่านั้น

ประเภทหลักประกันในการกู้ยืมเงินในประเทศพม่า

1. อสังหาริมทรัพย์

1.1 ตามกฎหมายประเทศพม่ายังไม่อนุญาตให้นิติบุคคลต่างชาติ หรือบุคคลต่างชาติเป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ใดๆ ในประเทศ รวมทั้งไม่อนุญาตให้จำนอง, รับจำนอง, ซื้อขาย และโอนอสังหาริมทรัพย์

1.2 ในฐานะธนาคารพาณิชย์ต่างชาติสามารถปล่อยกู้ให้กับ Foreign Entity และ Burmese Entity และสามารถนำอสังหาริมทรัพย์มาเป็นหลักประกันได้ หากได้รับอนุญาตจาก MIC

1.3 กรณีธนาคารพาณิชย์ต่างชาติรับอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกัน แม้จะได้รับอนุญาตจาก MIC หากเกิดการผิดนัดชำระหนี้ และมีการยึดทรัพย์เป็นของธนาคาร ธนาคารก็ไม่สามารถถือครองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว หรือขายทรัพย์ทอดตลาดได้ จึงมีการแต่งตั้งธนาคารพาณิชย์ในพม่า เป็น Security Agent ที่คอยดูแลทรัพย์สิน ซึ่งสามารถยึดทรัพย์เพื่อทำการขายทอดตลาดในฐานะตัวแทนของธนาคารต่างชาติได้

1.4 การจดจำนองและการจดทะเบียนนิติกรรมบนอสังหาริมทรัพย์มีลำดับเดียว และต้องลงทะเบียนที่กรมที่ดินให้ถูกต้อง หากอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวมีการจดทะเบียนเช่าไว้ก่อน

แล้วจะไม่สามารถนำมาจดจำนองได้ โดยการจดจำนองนั้นธนาคารผู้รับจำนองควรเก็บโฉนดฉบับจริงมาไว้เป็นหลักประกันที่ธนาคารด้วย

1.5 สิ่งปลูกสร้างจำนองไม่ได้ เนื่องจากไม่มีใบอนุญาตปลูกสร้างและไม่มีทะเบียนสิ่งปลูกสร้าง

1.6 สิทธิการเช่าระยะยาวถือเป็นอสังหาริมทรัพย์ สามารถนำมาจดจำนองเป็นหลักประกันได้ โดย Foreign Entity มีสิทธิ์เช่าที่ดินได้แค่ปีต่อปี หากต้องการเช่าที่ดินในระยะยาวต้องได้รับอนุญาตจาก MIC

1.7 เครื่องจักรที่ยึดแน่นไว้กับที่ดินและใช้งานมานานกว่า 1 ปี ถือเป็นอสังหาริมทรัพย์

2. สัตว์เลี้ยง

ไม่มีกฎหมายระบุข้อห้ามไว้ หากได้รับอนุญาตจาก MIC ก็สามารถนำมาเป็นหลักประกันให้กับธนาคารต่างชาติได้

3. เงินฝาก

สามารถนำเงินฝากได้ หากได้รับอนุญาตจาก MIC แต่ไม่สามารถถือบุริมสิทธิ์ ไม่มีการส่งมอบหลักประกันเกิดขึ้น เป็นแค่สัญญาสร้างหลักประกัน เนื่องจากเจ้าหนี้อื่นมาเรียกร้องสิทธิ์บนทรัพย์สินได้เช่นกัน

4. หุ่น

สามารถนำหุ่นได้ หากได้รับอนุญาตจาก MIC แต่ไม่สามารถถือบุริมสิทธิ์ ไม่มีการส่งมอบหลักประกันเกิดขึ้น เป็นแค่สัญญาสร้างหลักประกัน เนื่องจากเจ้าหนี้อื่นมาเรียกร้องสิทธิ์บนทรัพย์สินได้เช่นกัน

ที่ผ่านมาไม่เคยมีคำสั่งที่ศาลพม่าพิพากษาเกี่ยวกับเรื่องบุริมสิทธิ์ของหุ่นที่เป็นหลักประกัน ดังนั้นหากเกิดการผิดนัดชำระหนี้ และธนาคารมีการฟ้องร้อง ธนาคารในฐานะเจ้าหนี้ อาจมีหรือไม่มีบุริมสิทธิ์ในหุ่นก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำพิพากษาของศาลในขณะนั้น

5. บุคคลค้ำประกัน

ไม่มีกฎหมายระบุข้อห้ามไว้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาความน่าเชื่อถือของบุคคลนั้นของแต่ละธนาคาร

6. Standby L/C

สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ แต่มีค่าใช้จ่ายสูง ความเสี่ยงขึ้นอยู่กับ Issuing Bank แต่หากเกิดการผิดนัดชำระหนี้ สามารถ Claim ได้ทันที

ลักษณะการรับเป็นหลักประกัน

1. Mortgage (จำนอง)

1.1 Simple Mortgage จดจำนองทั่วไป เหมือนประเทศไทย

1.2 Mortgage by Conditional Sales สัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์โดยมีเงื่อนไข

1.3 โอนกรรมสิทธิ์โดยเด็ดขาดให้กับเจ้าหนี้เลย เมื่อชำระหนี้คืนครบจะโอนคืน

ทันที

1.4 การจำนองเอาดอกผล โดยให้เจ้าหนี้เข้าไปครอบครอง เก็บเกี่ยวค่าเช่าหรือ
ดอกผลได้ (กรรมสิทธิ์ยังเป็นของผู้กู้)

1.5 มอบโฉนดให้ครอบครอง (ไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์) ทำได้เฉพาะบางเมือง
เท่านั้น เช่น ย่างกุ้ง

2. Charge in immovable property โดยทรัพย์ยังอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้
แต่เป็นที่รับรู้กันว่าบุริมสิทธิในทรัพย์เป็นของเจ้าหนี้

2.1 Fixed Charge กำหนดทรัพย์สินชัดเจนว่ามีอะไรบ้าง

2.2 Floating Charge ยังไม่มีการกำหนดทรัพย์สินจนเกิดการผิคนัดชำระหนี้ ซึ่ง
ทรัพย์สินที่ลูกหนี้อยู่ ณ วันที่ผิคนัดชำระหนี้ ถือเป็นหลักประกันทั้งหมด

3. Pledge (จำนำ) ใช้กับสังหาริมทรัพย์ โดยต้องมีการส่งมอบสังหาริมทรัพย์นั้น

4. Hypothecation สัญญาสร้างหลักประกัน ไม่สร้างบุริมสิทธิในทรัพย์ให้กับเจ้าหนี้ ไม่
มีการส่งมอบ เช่น สัญญาจะจดจำนอง, เงินฝาก และ หุ้่น เนื่องจากเจ้าหนี้อื่นมาเรียกร้องสิทธิบนทรัพย์
ได้เช่นกัน

กระบวนการในการกำหนดนโยบายของธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นรายใหญ่

องค์กรต่างๆในประเทศพม่าจัดตั้งระบบเครือข่ายสนับสนุนภาคธนาคารในประเทศ โดยเครือข่ายสนับสนุนนี้ประกอบด้วย The Myanmar Banks Association, the Myanmar Institute of Banking (MIB), Yangon University of Economics (YUE) และ the Myanmar Payment Union (MPU) โดยองค์กรเหล่านี้จะสามารถช่วยทำให้ระบบธนาคารในประเทศพม่ามีความปลอดภัยมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในบางองค์กรยังอยู่ในช่วงแรกเริ่มของการสนับสนุนจึงยังไม่สามารถสนับสนุนได้อย่างเต็มรูปแบบ ตัวอย่างที่น่าสนใจสามารถเห็นได้จาก การประกันเงินฝาก ถูกนำมาใช้ตั้งแต่เดือนตุลาคมปี 2554 แต่เป็นการคุ้มครองเงินฝากถึงแค่ 500,000 จ๊าดเท่านั้น และในปี 2558 ระบบการธนาคารของประเทศพม่าจะมีการจัดตั้งระบบตรวจสอบเครดิตบูโรจีน (Deutsche Gesellschaft, 2015)

The Myanmar Institute of Banking หรือ MIB ถูกก่อตั้งเมื่อปี 2545 สถาบันนี้ก่อตั้งโครงการสำหรับอบรมทางด้านการเงินการธนาคาร สำหรับบุคคลากรที่จะเข้าไปทำงานในตำแหน่งบริหารระดับกลางในองค์กรทางการเงิน MIB มีคอร์สต่างๆมากมายเพื่อสนับสนุน การพัฒนาของระบบการเงินการธนาคารในประเทศ โดยคอร์สเหล่านี้จะมีตั้งแต่ 1 เดือน สำหรับคอร์สอบรมทั่วไป จนถึงคอร์สระดับ 1 ถึง 2 ปีเป็นระดับอนุปริญญา โดยคอร์สที่ทางสถาบันมีจะเป็นคอร์สที่ถูกสนับสนุนร่วมกับธนาคารมาตรฐานสากล เช่น Overseas Chinese Banking Corporation (OCBC), Sumitomo Mitsui Banking Corporation (SMBC) และ GIZ โดยทางธนาคารกลางพม่ามีจุดประสงค์ที่จะผลิตบุคลากรที่มีทักษะต่อสถาบันการเงินท้องถิ่น ถึงแม้ MIB (The Myanmar Institute of Banking) จะเป็นสถานที่อบรมบุคลากรทางการเงินให้พม่าแต่ MIB ก็ถูกปล่อยทิ้งไม่ได้รับการดูแล มานานจากระบบการเมืองแบบทหาร ทำให้สถาบันขาดแคลนอาจารย์ที่เชี่ยวชาญจำนวนมาก ซึ่งส่งผลให้สถาบันนี้ห่างไกลจากมาตรฐานระดับสากลพอสมควร และแม้ว่าสถาบันนี้จะมีหลักสูตรทั่วไปเกี่ยวกับการเงินจำนวนมาก แต่กลับไม่สามารถสร้างหลักสูตรเฉพาะทางทางการเงินได้ ในปัจจุบันด้วยความต้องการที่จะศึกษาด้านการเงินมากขึ้นจากชาวพม่า ส่งผลให้มีที่เรียนไม่พอที่จะรองรับนักศึกษาได้ (Deutsche Gesellschaft, 2015)

Myanmar Payment Union (MPU) ถูกก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนกันยายน 2554 เพื่อปฏิรูประบบการชำระเงินของประเทศพม่า เมื่อปี 2539 บัตรเครดิตการ์ดท้องถิ่นได้มีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายโดย ธนาคาร Asia Wealth Bank และ หลังจากนั้นก็มีผู้เอทีเอ็มจำนวน 10 ตู้ถูกนำมาติดตั้ง โดยธนาคาร Mayflower ในปี 2545 แต่หลังจากนั้นไม่นาน การใช้เอทีเอ็มก็ถูกระงับไป เนื่องจากเกิดวิกฤตทางการเงินในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2546 หลังจากนั้นอีกครั้งในช่วงปี 2550 คณะกรรมการ

พัฒนาระบบการชำระเงิน ก็ถูกก่อตั้งขึ้นโดย สมาคมธนาคารพม่า (Myanmar Bank Association: MBA) โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อลดการใช้เงินสด, พัฒนาระบบการชำระเงิน, และในที่สุดก็เชื่อมต่อระบบการชำระเงินจากภายในประเทศไปสู่ระหว่างประเทศ ซึ่งในที่สุดคณะกรรมการพัฒนาระบบการชำระเงินนี้ก็รวมตัวกันเป็น “Myanmar Payment Union” (MPU) และกลายมาเป็นแบรนดร์ระดับชาติ ที่มีลักษณะคล้ายการทำงานแบบ China Union Pay ของจีน โดย MPU มีสมาชิกประกอบด้วย ธนาคารรัฐวิสาหกิจจำนวน 3 แห่ง และ ธนาคารเอกชนจำนวน 16 แห่ง (Deutsche Gesellschaft, 2015)

ในเดือนพฤศจิกายน ปี 2554 ผู้เอทีเอ็มถูกนำกลับมาใช้อีกครั้งโดยลูกค้าของธนาคารสมาชิกทั้งหมดสามารถใช้บริการเอทีเอ็มได้ของทุกธนาคารสมาชิกของ MPU และในขณะเดียวกันสามารถชำระเงินได้ในทุกจุดชำระเงิน ได้ทั้งค่าบริการและค่าสินค้า ซึ่งการทำงานของเอทีเอ็มในประเทศพม่ามีการบริการที่หลากหลาย ได้แก่ การถอนเงิน, การเช็คยอดเงินคงเหลือ, การโอนเงิน และการให้บริการ mini-statement (Deutsche Gesellschaft, 2015)

ในเดือนกันยายน 2557 จำนวนสมาชิกผู้ถือการ์ดของ MPU มีจำนวนมากขึ้นถึง 662,000 ราย, มีเอทีเอ็มถึง 913 ตู้, มีจุดชำระเงินถึง 2,995 แห่ง ในเมืองย่างกุ้ง 1,876 แห่ง และในทำเลต่างๆ 1,119 แห่ง แต่ส่วนมากจะอยู่เมืองมันดาเลย์

ตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2555 MasterCard มีการเข้าร่วมกับธนาคารท้องถิ่นทั้ง 9 แห่ง และผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการผ่านได้ทาง 564 ตู้เอทีเอ็ม ในขณะเดียวกัน Visa ก็ได้เข้ามาในประเทศพม่าในช่วงเวลาเดียวกันและเข้าร่วมกับธนาคารท้องถิ่นทั้ง 8 แห่ง และผู้ใช้บริการจะสามารถใช้บริการผ่านได้ทาง 858 ตู้เอทีเอ็มก่อนเดือน ตุลาคม 2557 โดยทั้งบัตร MasterCard และบัตร Visa เป็นบัตรลักษณะ Prepaid ทั้งสิ้น

ธนาคารกลางพม่ามีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลในทันที เพื่อให้ธุรกรรมระหว่างประเทศสามารถกระทำได้นอกจากนี้ทางธนาคารยังมีการส่งเสริมให้เกิด debit และ credit cards ขึ้นภายในปี 2558 อีกด้วย ไม่เพียงแค่นั้นทางธนาคารกลางยังส่งเสริมเรื่อง “mobile banking” หรือ ธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเข้าถึงประชาชนจำนวนมากในดินแดนห่างไกลด้วย ธนาคารกลางพม่าตระหนักว่า การใช้ธนาคารอิเล็กทรอนิกส์จะช่วยปรับปรุงระบบเงินสดในพม่า จากที่มีการถือหรือขนเงินสดจำนวนมาก ต่อไปในอนาคตประชาชนก็สามารถทำธุรกรรมผ่านทางธนาคารอิเล็กทรอนิกส์บนมือถือได้ โดยธนาคารกลางเริ่มกระตุ้นให้ธนาคารต่างๆเริ่มมีระบบธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ปี 2556 นอกจากนี้ธนาคารกลางยังจำกัดลิมิตให้ทั้งจำนวนเงินที่สามารถทำธุรกรรมได้ต่อวัน และจำนวนธุรกรรมต่อวัน โดยธนาคารกลางกำหนดว่าประชาชนสามารถทำธุรกรรมหนึ่งครั้งได้เพียง 500,000 จ๊าดต่อวัน และไม่สามารถทำธุรกรรม

ทางการเงินได้เกิน 3 ธุรกิจต่อวัน และโดยรวมทุกธุรกิจจะต้องไม่เกิน 1 ล้านจั๊าดต่อวัน (Deutsche Gesellschaft, 2015)

ในเดือนสิงหาคม 2557 ประเทศพม่ามีธนาคารทั้งหมด 1,300 สาขา ซึ่งประกอบด้วย ธนาคารรัฐบาล, ธนาคารรัฐวิสาหกิจ และ ธนาคารเอกชน โดยร้อยละ 40 เป็นธนาคารของรัฐ ซึ่งจากสถิติพบว่าเมืองเนปีดอว์มีจำนวนสาขาของธนาคารรัฐให้บริการทางการเงินมากที่สุด โดยมีธนาคาร 3.8 ธนาคาร ต่อ ประชากร 100,000 คน ในเมืองที่มีสาขาของธนาคารรัฐน้อยที่สุดได้แก่เมือง กะฉิ่น โดยมีธนาคาร 1.5 สาขา ต่อประชากร 100,000 คน นอกจากนี้ธนาคารรัฐส่วนใหญ่จะมีกลยุทธ์ในการขยายสาขาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบท แต่ถ้าเป็นธนาคารรัฐวิสาหกิจและธนาคารเอกชน จะเจาะจงขยายสาขาในพื้นที่ในเมืองมากกว่า (Deutsche Gesellschaft, 2015)

รูปแบบและลักษณะนโยบายของธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นรายใหญ่

หากพูดถึงนโยบายของผลิตภัณฑ์ทางการเงินของแต่ละธนาคารท้องถิ่นจะพบว่า ธนาคารไม่ว่าจะเป็นธนาคารของภาครัฐ, ธนาคารรัฐวิสาหกิจ และธนาคารเอกชนจะถูกควบคุมอัตราดอกเบี้ยของเงินฝากและการอำนวยสินเชื่อ โดยธนาคารกลางพม่า ดังนั้นธนาคารแต่ละแห่งจะแข่งขันกันด้วยบริการและภาพลักษณ์ต่อตลาดเท่านั้น จากตารางด้านล่างเป็นจำนวนธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นรายใหญ่ทั้งหมด 10 รายในประเทศพม่า

ตารางที่ 4-3: ธนาคารเอกชน 10 อันดับแรกในประเทศพม่า

ลำดับที่	ธนาคาร	สินทรัพย์ (หน่วย: ล้านจ๊าด)	จำนวนสาขา	จำนวนพนักงาน	จำนวน ATMs
1	Kanbawza Bank	4,145	180	11,111	259
2	Ayeyarwaddy Bank	1,200	76	3,500	156
3	Co-operative Bank	1,181	100	5,255	223
4	Myawaddy Bank	1,028	37	2,088	26
5	Myanmar Apex Bank	721	45	2,600	56
6	Global Treasure Bank	589	81	1,817	-
7	Yoma Bank	506	51	2,221	-
8	United Amara Bank	505	32	1,400	70
9	Asia Green Development Bank	463	50	2,400	116
10	Myanmar Oriental Bank	239	26	975	22
	รวมทั้งหมด	10,577	678	33,367	928

ที่มา: Deutsche Gesellschaft, 2015

การปฏิรูปทางเศรษฐกิจและการเงินในประเทศพม่า รัฐบาลพม่ามีจุดประสงค์หลักในการทำให้ภาคธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก หรือ SMEs ถูกคิดเป็นร้อยละ 99 ของทุกภาคอุตสาหกรรมในประเทศพม่า แต่เกินกว่ากึ่งหนึ่งของธุรกิจประเภทนี้ไม่มีการลงทะเบียนอย่างเป็นทางการ ดังนั้นจึงเป็นอุปสรรคอย่างมากในการหาสถิติต่อธุรกิจประเภทนี้ เมื่อเดือนกันยายน 2557 กฎหมายสำหรับ SMEs ได้รับการอนุมัติจากรัฐสภาเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นบางธนาคารในประเทศเริ่มมีการวางแผนและคิดค้นผลิตภัณฑ์ทางสินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs แล้ว แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลที่เชื่อถือได้ หรือ การเข้าถึงบริการสินเชื่อต่อธุรกิจ SMEs ปัจจุบันยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด เนื่องจากข้อจำกัดทางการเรียกหลักประกัน, การชำระหนี้คืนในระยะสั้น (ภายใน 12 เดือน), การอำนวยความสะดวกเพียงร้อยละ 50 ของมูลค่าหลักประกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับธุรกิจที่เพิ่งก่อตั้งใหม่ ทางธนาคารท้องถิ่นไม่มีผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่จะสนองความต้องการตรงนี้ได้ จะมีเพียงสินเชื่อสำหรับธุรกิจที่ดำเนินการอยู่เท่านั้น (Deutsche Gesellschaft, 2015)

ในเดือนพฤศจิกายน 2557 กระทรวงอุตสาหกรรมของประเทศไทยได้เซ็นสัญญาขอกู้ยืมเงินจำนวน 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯจากธนาคารเอกชนของสิงคโปร์และอีก 30 ล้านดอลลาร์จากธนาคารรัฐวิสาหกิจของประเทศเวียดนาม โดยมีจุดประสงค์นำเงินทั้ง 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯนี้มาสนับสนุนการอำนวยความสะดวกให้กับธุรกิจ SMEs โดยกระทรวงอุตสาหกรรมของประเทศไทยกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 และตั้งใจจะนำไปอำนวยความสะดวกต่อที่ประมาณร้อยละ 6 ถึง 8.5 นอกจากนี้ The Japan International Cooperation Agency (JICA) ยังมีส่วนช่วยในการสนับสนุนในการอำนวยความสะดวกให้กับภาคธุรกิจ SMEs ในประเทศไทยอีกด้วย (Moe, 2014)

สำหรับหนังสือค้ำประกัน (Credit Guarantee) ธนาคารจะเสนอผลิตภัณฑ์โดยคิดค่าธรรมเนียมต่อธุรกิจ SMEs เป็นสองประเภท คือแบบมีหลักประกันและไม่มีหลักประกัน 1). แบบมีหลักประกันปีแรก ร้อยละ 2, ปีที่สอง ร้อยละ 1.5 และ ปีที่สาม ร้อยละ 1 2). ส่วนแบบไม่มีหลักประกันจะถูกคิดค่าธรรมเนียมสูงกว่า โดยปีแรก ร้อยละ 3, ปีที่สอง ร้อยละ 2 และปีที่สาม ร้อยละ 1 (Deutsche Gesellschaft, 2015)

สรุป

ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติทั้ง 9 แห่งต่างได้รับใบอนุญาตเพื่อดำเนินธุรกิจในประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นรายใหญ่พม่า ต้องเร่งเพิ่มศักยภาพของตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของตนเอง โดยการเข้ามาดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ มีกรอบและกฎระเบียบของประเทศไทยที่ต้องปฏิบัติตาม ในทางกลับกัน ถึงแม้ว่าธนาคารพาณิชย์ต่างชาติจะต้องพบกับอุปสรรคที่เกิดจากกฎระเบียบที่เคร่งครัดจากธนาคารกลางพม่า แต่นั่นก็ไม่สามารถลดโอกาสของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติในการเข้าหาฐานลูกค้าใหม่ และโปรเจกต์ใหญ่ต่างๆ ในประเทศที่เพิ่งเปิดใหม่เช่นนี้ จะว่าไปแล้วการเปิดเสรีทางการเงินที่มากขึ้นของประเทศไทยในครั้งนี้ ต่างเพิ่มโอกาสให้กับทั้งธนาคารพาณิชย์ต่างชาติและธนาคารท้องถิ่นรายใหญ่ให้แข่งขันทางด้านบริการทางการเงินกันอย่างจริงจัง ซึ่งเปรียบเสมือนการช่วยพัฒนาระบบการเงินการธนาคารในประเทศไทยไม่มากนักน้อย

บทที่ 5

บทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติต่อการขยายสินเชื่อในภูมิภาค อาเซียน

เป็นเวลากว่า 2 ทศวรรษที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านภาคการเงินการธนาคารในภูมิภาคอาเซียน ผ่านการลงทุนจากธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่เข้ามาถือหุ้นกิจการธนาคารในประเทศที่เศรษฐกิจกำลังขยายตัว ช่วงระหว่างปี 2540 และ 2541 จากการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติสามารถเข้ามาครอบครองหุ้นสถาบันการเงินในสัดส่วนที่ยืดหยุ่นมากขึ้น โดยในประเทศไทยหลังปี 2540 ได้เพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นจากร้อยละ 30 เป็น ร้อยละ 100 ประเทศอินโดนีเซีย เพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นจากร้อยละ 45 เป็น ร้อยละ 99 ก่อนปี 2542 เป็นต้น (Molyneux, Nguyen, & Xie, 2013) ซึ่งการยืดหยุ่นนี้ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญที่ทำให้สถาบันการเงินท้องถิ่นได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบและการบริการมาอยู่ในระดับที่ใกล้เคียง หรือเทียบเท่ากับมาตรฐานสากลได้ นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มการแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินท้องถิ่น สาเหตุสำคัญที่มีการผ่อนปรนเงื่อนไขสัดส่วนการเข้าถือหุ้นของธนาคารต่างชาติมากขึ้น เนื่องจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในปี 2540 ที่เกิดทั่วทั้งภูมิภาคอาเซียน ในขณะที่สถาบันการเงินท้องถิ่นมีการอำนวยการสินเชื่ออย่างไม่ระมัดระวัง และไม่มีแบบแผนสำหรับการบริหารความเสี่ยงที่เพียงพอในปัจจุบัน มีการกู้ยืมเงินจากธนาคารต่างชาติมาอย่างเกินขอบเขตที่เหมาะสม ส่งผลให้มีหนี้สินของสถาบันการเงินต่างชาติในเกณฑ์สูง ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของวิกฤตทางการเงินในครั้งนั้น จากการศึกษาพบว่า หนึ่งในแรงผลักดันหลักของการที่ธนาคารต่างชาติเริ่มเข้ามาลงทุนในภูมิภาคอาเซียน มาจากการตามฐานลูกค้าของประเทศแม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกค้ารายใหญ่ หรือบริษัทข้ามชาติของประเทศเมื่อนั้นๆ เพื่อหาโอกาสที่จะได้ประโยชน์จากธุรกรรมทางการเงินของบริษัท และเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อธนาคารให้สืบเนื่องต่อไป

ธนาคารต่างชาติขยายการลงทุนตามลูกค้าปัจจุบันที่มีการลงทุนในต่างประเทศ โดยธนาคารต่างชาติต้องการขยายการบริการมาให้ลูกค้าปัจจุบันในต่างชาติ เพื่อต้องการสร้างความมั่นใจว่าลูกค้าจะไม่หันเหไปเลือกธนาคารคู่แข่ง ซึ่งธนาคารคู่แข่งในที่นี้หมายถึงธนาคารที่อาจมาจากประเทศแม่เดียวกันและมีจุดมุ่งหมายขยายฐานการลงทุนเพื่อมาเจาะกลุ่มลูกค้าในต่างชาติเช่นกัน ธนาคารต่างชาติดังกล่าวยังรู้จักความต้องการของลูกค้าเป็นอย่างดี ส่งผลให้สามารถลดต้นทุนของค่าบริการและความเสี่ยงลงได้ หากวิเคราะห์ให้มุมของลูกค้า ลูกค้าก็มีความพึงพอใจในการติดต่อกับธนาคารที่เคยใช้บริการตั้งแต่ต้น ซึ่งไม่เพียงเป็นการช่วยธนาคารประหยัดต้นทุนค่าใช้จ่าย แต่ยังช่วยอำนวยความสะดวก

ความสะดวกต่อลูกค้ามากกว่าที่ไม่ต้องจัดหาข้อมูลใหม่เพื่อเสนอต่อการขออำนวยการขอสินเชื่อจากธนาคารอื่น

ไม่เพียงแต่แรงผลักดันนี้จะเพียงพอที่จะส่งผลให้ธนาคารต่างชาติขยายการลงทุนมาในภูมิภาคอาเซียน แต่เหตุผลทางการแสวงหากำไรที่ธนาคารต่างชาติมองเห็นในต่างแดน และการเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงาน ก็เป็นหนึ่งในแรงผลักดันที่สำคัญเช่นกัน นอกจากนี้แรงผลักดันต่อมาที่สนับสนุนให้ธนาคารต่างชาติขยายธุรกิจมาในต่างแดน คือระดับความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศผู้รับการลงทุน จากการศึกษาพบว่า ธนาคารต่างชาติมีแนวโน้มที่จะลงทุนที่ประเทศกำลังพัฒนาโดยแสวงหาผลประโยชน์ทางกำไร เพราะประเทศกำลังพัฒนาเหล่านี้เป็นประเทศที่มีระบบและมาตรฐานทางการเงินที่ยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ความสามารถในการพัฒนาระบบการเงินการธนาคารที่ยังต่ำ กอปรกับความต้องการของประชากรจำนวนมากที่ศักยภาพในการเติบโตของความต้องการต่อการได้รับการบริการทางการเงิน ซึ่งธนาคารต่างชาติมีเหตุผลทางด้านกำไรมาเป็นหลัก ส่วนเหตุผลอื่นๆยังเป็นเหตุผลรอง สำหรับการขยายการลงทุนเข้ามาในประเทศกำลังพัฒนา ทางธนาคารต่างชาติมองเห็นว่า ด้วยนวัตกรรมที่ยังไม่พร้อมของประเทศกำลังพัฒนา ความรู้ทางธนาคารและวิปฏิบัติที่ยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร จึงส่งผลให้ธนาคารต่างชาติมองเห็นข้อได้เปรียบตรงนี้ และเลือกที่จะขยายฐานการลงทุนเข้ามาในประเทศกำลังพัฒนามากขึ้น หากเปรียบเทียบกับธนาคารคู่แข่งในประเทศเดียวกัน ที่มีนวัตกรรมทางธนาคารและระเบียบปฏิบัติที่ไม่ต่างกันมาก ธนาคารต่างชาติจึงสามารถเห็นโอกาสที่จะได้ส่วนแบ่งทางการตลาดมากกว่า การแข่งขันในประเทศแม่

จากการศึกษาพฤติกรรมในการปล่อยเงินกู้ของธนาคารต่างชาติ พบว่า ธนาคารต่างชาติจะเลือกประเภทธุรกิจที่มีแนวโน้มที่ธนาคารจะสามารถสร้างกำไรได้สูงสุด ส่วนประเภทธุรกิจอื่นจะปล่อยให้เป็นการแข่งขันของธนาคารท้องถิ่นในประเทศนั้นๆ หรือ เป็นการอำนวยการขอสินเชื่อให้กับบริษัทใหญ่ในตลาดที่กำลังเกิดใหม่ เนื่องจากบริษัทเหล่านี้จะมีความไม่สมมาตรทางข้อมูล (Information Asymmetries) ค่อนข้างมากกว่าในประเทศที่พัฒนาแล้ว นอกจากนี้ธนาคารต่างชาติมีแนวโน้มที่จะเข้าครอบครองกิจการธนาคารท้องถิ่นในประเทศนั้นๆ เพื่อช่วยลดความไม่สมมาตรทางข้อมูล (Molyneux, Nguyen, & Xie, 2013)

สรุปบทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติต่อเศรษฐกิจ และภาคการเงินของ ประเทศที่ได้รับการลงทุน (Host Countries)

1. เพิ่มการแข่งขันและประสิทธิภาพของระบบสถาบันการเงิน

จากการที่ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ มีข้อได้เปรียบจากความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรในต่างประเทศได้ ได้รับการสนับสนุนทางด้านเงินทุนอย่างมั่นคงมากกว่า และยังมีแบบแผนในการกู้ยืมที่ชัดเจนและเป็นระบบมากกว่าหากเทียบกับสถาบันการเงินท้องถิ่น นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติยังมี Portfolio ที่กระจายความเสี่ยงมากกว่าสถาบันการเงินท้องถิ่น เมื่อเกิดภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศที่ได้รับการลงทุน ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติก็ได้รับผลกระทบน้อยกว่า จากการศึกษาพบว่าธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ขยายการลงทุนหรือมีสาขาในประเทศกำลังพัฒนาหรือตลาดเกิดใหม่ มีแนวโน้มที่จะได้ผลตอบแทนสูงกว่าสถาบันการเงินท้องถิ่นในประเทศนั้นๆ ในทางกลับกันธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ดำเนินการในตลาดประเทศพัฒนาแล้ว กลับได้รับผลตอบแทนต่ำกว่าสถาบันการเงินท้องถิ่น ไม่เพียงแต่ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติจะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าในประเทศกำลังพัฒนาหรือตลาดเกิดใหม่ นอกจากนี้ยังพบว่าหลังจากที่ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติเข้าไปลงทุนหรือเริ่มการดำเนินงาน จะส่งผลให้เกิดผลกระทบกับสถาบันการเงินท้องถิ่นในทันที (Cardenas, Graf, & O'Dogherty, 2002)

จะเห็นได้ชัดเจนว่าในประเทศกำลังพัฒนาหรือตลาดเกิดใหม่ ธนาคารต่างชาติจะมีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องของวิกฤติการทางการเงิน แต่ในตลาดประเทศที่พัฒนาแล้ว ธนาคารต่างชาติจะอยู่ด้วยความกดดันด้านการแข่งขัน แต่ในแง่ดีของการเข้ามาของธนาคารต่างชาติ โดยเฉพาะในตลาดประเทศกำลังพัฒนาหรือตลาดเกิดใหม่ จะพบว่าธนาคารต่างชาติจะนำผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ, เทคโนโลยี และ know-how เข้ามานำเสนอและเพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้าในท้องถิ่นนั้นๆ

แม้ว่าการเข้ามาของธนาคารต่างชาติจะเพิ่มการแข่งขันให้รุนแรงขึ้น แต่อาจกล่าวได้ว่าธนาคารต่างชาติเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาในระบบสถาบันการเงินท้องถิ่น ทั้งจากการจ้างงานในประเทศ ซึ่งมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ พัฒนาบุคลากรในระบบสถาบันการเงินให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อภาพรวมของระบบสถาบันการเงินท้องถิ่น

2. ความมีเสถียรภาพ, การกระจายความเสี่ยง และจุดเริ่มต้นของวิกฤตทางการเงิน

ยุคโลกาภิวัตน์ทำให้ทั้งตลาดเงินและธุรกิจต่างๆ เชื่อมกันได้ทั่วโลก ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาการทางการเงิน หรือ วิกฤตการณ์ทางการเงิน สิ่งเหล่านี้ล้วนสามารถส่งต่อจาก

ประเทศหนึ่ง คู่ประเทศหนึ่งในเวลาอันสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงภาวะวิกฤตทางการเงิน หากเทียบกับสถาบันการเงินท้องถิ่น พบว่าธนาคารต่างชาติมีแนวโน้มน้อยกว่าที่จะลดค่าใช้จ่ายและริบปิดกิจการ เนื่องจากธนาคารต่างชาติมีต้นทุนสูงกว่าสถาบันการเงินท้องถิ่น ในการตั้งสาขาต่างประเทศ และเหตุผลในการแบ่งส่วนแบ่งทางการตลาดก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่สำคัญด้วย นอกจากนี้ในตลาดของประเทศใดๆที่มีธนาคารต่างชาติเข้ามาตั้งสาขาเยอะ ก็มีแนวโน้มน้อยกว่าที่จะเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในตลาดนั้นๆ แต่อย่างไรก็ตาม หากตลาดใดๆหรือประเทศใดๆ มีการถือหุ้นโดยต่างชาติประเทศใดประเทศหนึ่งมากเกินไป ประเทศที่รับการลงทุนนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบสูง หากเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินจากประเทศเมื่อนั้นๆเริ่มมีสถานะที่แย่ แต่ในทางกลับกัน หากมีการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติหลายๆสัญชาติ หากเกิดวิกฤตทางการเงินก็จะสามารถช่วยลดความเสี่ยงโดยการกระจายความเสี่ยงได้ นโยบายที่ธนาคารต่างชาติรับมาจากธนาคารสำนักงานใหญ่ในประเทศแม่ก็เป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของประเทศที่ได้รับการลงทุนได้ เพราะการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของสำนักงานใหญ่ในประเทศแม่ สามารถส่งผลต่อนโยบายที่ธนาคารในสาขาต่างประเทศได้รับ (Cardenas, Graf, & O'Dogherty, 2002)

3. การตั้งกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และการอำนวยความสะดวกต่อบริษัทขนาดเล็ถึงขนาดกลาง

บริษัทขนาดเล็กและขนาดกลางเป็นหนึ่งในผู้เล่นที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อตลาดที่กำลังพัฒนา หรือตลาดเกิดใหม่ และตลาดที่พัฒนาแล้ว เนื่องจากจำนวนพนักงานของบริษัทเหล่านี้คิดเป็นมากกว่าร้อยละ 50 ของแรงงานทั้งหมดในตลาด (Cardenas, Graf, & O'Dogherty, 2002) ซึ่งบริษัทเหล่านี้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตลาดและ เป็นแหล่งที่มาของการริเริ่มการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ โดยการเข้าถึงการอำนวยความสะดวกต่อบริษัทขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งหากมองในมุมนี้แล้วจะพบว่า ธนาคารพาณิชย์จะมีอิทธิพลต่อบริษัทขนาดเล็กและขนาดกลางมาก ไม่เพียงเท่านั้นยังมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจของตลาดเกิดใหม่ในฐานะตัวกลางทางการเงินอีกด้วย

การดำเนินงานของธนาคารต่างชาติส่งผลในทางบวกให้กับประเทศที่ได้รับการลงทุนในแง่มุมมองของการก่อตั้งสาขา ที่ใกล้ชิดกับชาวท้องถิ่นของประเทศนั้นๆ มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถเป็นต้นแบบ หรือสร้างแนวทางในการอำนวยความสะดวกให้กับสถาบันการเงินในท้องถิ่นได้ แต่ในทางกลับกัน การเข้ามาลงทุนของธนาคารต่างชาติก็ส่งผลในแง่ลบต่อการอำนวยความสะดวกต่อบริษัทขนาดเล็กถึงขนาดกลาง เพราะธนาคารต่างชาติมีแบบแผนการอำนวยความสะดวกที่จะอำนวยความสะดวกให้กับบริษัทที่เป็นบริษัทขนาดใหญ่และสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้ แต่บริษัทขนาดเล็กถึงขนาดกลางจำนวนมากนั้นอาจมีการจัดการทางการเงินที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และมีความไม่พร้อม

ทางด้านข้อมูล, ตัวเลข และเอกสาร เพื่อรับการอำนวยความสะดวกจากธนาคารต่างชาติ ซึ่งแต่ละครั้งที่ธนาคารต่างชาติจะอนุมัติสินเชื่อให้กับแต่ละบริษัท ต้องขอความเห็นไปทางธนาคารสำนักงานใหญ่ในประเทศแม่ และอาจเป็นความยากลำบากของประเทศแม่ที่จะเรียนรู้และเข้าใจ Nature ของลูกค้าแต่ละรายได้ดีเท่ากับธนาคารท้องถิ่น

สรุป

การเข้ามาในตลาดเกิดใหม่ของธนาคารต่างชาติที่อาจมีจุดประสงค์เข้ามาจับกลุ่มลูกค้าบริษัทขนาดใหญ่ และเพิ่มแรงกดดันมาแข่งขันในตลาดลูกค้าบริษัทรายใหญ่ อาจไม่ได้ส่งผลกระทบที่ไม่ดีในทีเดียวในประเทศนั้นๆ แต่การเข้ามาดำเนินงานในครั้งนี้ส่งผลให้ สถาบันการเงินท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นสามารถเลือกไปเจาะจงลูกค้าบริษัทขนาดเล็กถึงขนาดกลางมีโอกาที่จะทำกำไรได้

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ประเทศพม่าเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคอาเซียนที่มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นหนึ่งในประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทางใหม่ของนักลงทุนจากทั่วโลก ด้วยประชากรกว่า 60 ล้านคน และความได้เปรียบทั้งทางภาษาและค่าแรงที่ไม่สูง ซึ่งสามารถเป็นฐานการผลิตใหม่ในด้านอุตสาหกรรม และการบริการได้ นอกจากนี้การเปลี่ยนท่าทีของรัฐบาลประเทศพม่า และการได้รับการยกเลิกการคว่ำบาตรจากสหภาพยุโรป ส่งผลให้ประเทศพม่ากลายเป็นประเทศที่เป็นชุมทรัพย์ใหม่ของโลก

ถึงแม้ประเทศพม่าอาจเป็นประเทศที่ได้รับการจับตามองจากนักลงทุนทั่วโลก แต่ประเทศพม่ายังคงล้าหลังในด้านสาธารณูปโภคต่างๆ รวมทั้งด้านภาคการเงินของประเทศด้วย จะเห็นได้ชัดเจนว่าภาคการเงินเป็นหนึ่งในแรงขับเคลื่อนของประเทศที่จะช่วยบ่งชี้ว่าประเทศนั้นจะสามารถพัฒนาไปได้หรือไม่ เพราะความแข็งแกร่งทางการเงินจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งส่งผลให้ ในวันที่ 1 ตุลาคม 2557 รัฐบาลประเทศพม่าได้มอบใบอนุญาตให้กับ 9 ธนาคารต่างชาติชั้นนำ ได้แก่ ประกอบด้วย Australia and New Zealand Bank (ANZ), Industrial & Commercial Bank of China (ICBC), Malaysian's Malayan Banking Berhad, United Overseas Bank (UOB), Singapore's Overseas Chinese Banking, Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Sumitomo Mitsui Banking, Mizuho Bank และธนาคารกรุงเทพ ซึ่งทั้ง 9 ธนาคารนี้จะเข้ามาเติมสีสันและช่วยพัฒนาภาคการเงินของประเทศพม่าให้มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบัน ธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่น ยังมีข้อจำกัด ในด้านประสิทธิภาพการติดต่อด้านต่างประเทศ รวมถึงข้อจำกัดของความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ซึ่งธนาคารต่างชาติทั้ง 9 แห่งนี้จะเป็นผู้เล่นที่กลายมาามีบทบาทสำคัญในการเชื่อมภาคการเงินของประเทศพม่า และภาคการเงินของโลกเข้าด้วยกัน รวมไปถึงการนำเสนอ ผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆกับธนาคารท้องถิ่นที่ยังล้าหลังอยู่

ข้อเสนอแนะ

อย่างไรก็ตามยังมีข้อควรระวังในการทำธุรกรรมในประเทศพม่าอยู่ เนื่องจากเป็นประเทศที่ยังคงพัฒนาในหลายๆด้าน จึงส่งผลให้นักธุรกิจหรือผู้ที่ต้องการลงทุนควรพึงระวังไว้

1. ด้านสังคม ประเทศพม่าประกอบไปด้วยความแตกต่างทางเชื้อชาติ และยังคงความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อยอยู่ จะเป็นการดีหากนักลงทุนได้ศึกษาถึงนิสัยใจคอพื้นฐานของกลุ่มคนที่ต้องเข้าไปค้าขายด้วย จะเป็นการดีหากเราสามารถหา BUSINESS PARTNER ที่สามารถตรวจสอบความไว้เนื้อเชื่อใจได้

2. ด้านเศรษฐกิจ เรื่องแรงงานขั้นต่ำในประเทศพม่าปัจจุบันไม่ได้ถูกอย่างที่เข้าใจ ปัจจุบันราคาค่าแรงขั้นต่ำสูงขึ้นเกือบ 10 เท่าเป็นประมาณ 100 บาทต่อวัน นอกจากนี้ค่าที่ดินในประเทศพม่าก็สูงแพงมาก กว่าราคาที่ดินในนิวยอร์กหลังจากมีการเปิดประเทศ หากนักลงทุนสนใจจะเข้าไปลงทุน อาจเลือกบริเวณที่ไกลจาก DOWNTOWN นิดนึง เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายตรงนี้ ในด้านของธนาคาร ถึงแม้ปัจจุบัน รัฐบาลพม่าอาจให้อิสระ ในการดำเนินการทางการเงินของประเทศ แต่ในภาพรวม รัฐบาลพม่ายังคงตัดสินใจด้านหลายๆอยู่

3. ด้านการเมือง การเมืองในประเทศพม่ายังคงเป็นที่จับตามองและยังส่งผลให้ประเทศระส่ำระสายเป็นระยะ ดังนั้นเป็นการดีหากทางผู้ลงทุนจะจับมือลงทุนกับ พาร์ตเนอร์ที่เป็นกลางจะทำให้ง่ายต่อการทำธุรกิจ นอกจากนี้นโยบายต่างๆที่ถูกกำหนดออกมาจากรัฐบาลมีความไม่แน่นอน และยังไม่ค่อยชัดเจน ทำให้อาจกระทบต่อการลงทุนต่อนักลงทุนหากปรับตัวไม่ทัน

หากมองในมุมมองของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติจะพบว่า ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติมีแนวโน้มที่จะขยายฐานลูกค้าใหม่ๆ เนื่องจากรัฐบาลพมามีจุดประสงค์หลักในการทำให้ภาคธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางเข้มแข็งมากขึ้น เพราะธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) ถูกคิดเป็นร้อยละ 99 ของอุตสาหกรรมในประเทศพม่า อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน มีประชากรเพียงร้อยละ 20 ที่ใช้บริการธนาคาร ส่วนลูกค้าอีกกลุ่มหนึ่งที่ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติสามารถดูแลได้ คือกลุ่มฐานลูกค้าปัจจุบันที่ขยายฐานการลงทุนมาในประเทศพม่า อย่างไรก็ตามด้วยนโยบายที่ค่อนข้างเคร่งครัดจากธนาคารกลางประเทศพม่า อาจเป็นอุปสรรคในการขยายสินเชื่อสู่กลุ่มลูกค้า SMEs ของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ ในอนาคตรัฐบาลพม่าคงไม่สามารถนิ่งเฉยต่อความล้มเหลวของธนาคารท้องถิ่นได้ และอาจเปิดช่องทางในการเข้าถึงลูกค้าท้องถิ่นต่อธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตมากขึ้น ซึ่งรัฐบาลไทยอาจช่วยได้ในทางการทูต เพื่อเข้าเจรจาและหารือการค้าร่วมกันในอนาคต

ธนาคารกรุงเทพเป็นหนึ่งในธนาคาร 9 แห่งที่ได้รับใบอนุญาตและเป็นธนาคารไทยแห่งแรกที่สามารถเข้าไปดำเนินการทางการเงินในประเทศพม่าอย่างเต็มรูปแบบ หากมองในมุมของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศพม่า จะพบว่า ประเทศไทยมีจุดแข็งมากกว่าชาติอื่นๆ เนื่องจาก ความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ โดยมีอาณาเขตใกล้ชิดกัน และทั้งทางประชากรไทยกับประชากรพม่ามีการทำธุรกิจร่วมกันมาเป็นเวลานานแล้วผ่านทางชายแดนตามจังหวัดต่างๆ รวมถึงความได้เปรียบทางวัฒนธรรมและสังคมอีกด้วย ดังนั้นโอกาสเช่นนี้จึงเป็นโอกาสที่ดีของไทยที่จะเข้าไปขยายการลงทุนและใช้ประโยชน์จากใบอนุญาตที่ได้รับ เพราะเราไม่สามารถทำนายอนาคตได้ว่า จะมีประเทศใดที่จะมีทั้งทรัพยากรที่สมบูรณ์ ภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการขยายการลงทุนและโอกาสในการสร้างเม็ดเงินมหาศาลเท่ากับประเทศที่เพิ่งเปิดใหม่เช่นเดียวกับประเทศพม่าอีก

ดังนั้นการได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลพม่าในครั้งนี้ ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ไทยมีโอกาสที่จะขยายสินเชื่อเข้าไปในประเทศพม่า และภาคการเงินของไทยสามารถเพิ่มแรงสนับสนุนทางการเงินเพื่อที่จะช่วยให้ประเทศพม่า สามารถเติบโตได้ระยะเวลาที่สั้นขึ้น หากเทียบกับประเทศไทยในอดีตที่อาจใช้เวลากว่าทศวรรษเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคการเงิน ประเทศพม่าอาจใช้เวลาน้อยกว่านั้น ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลและธนาคารกลางของประเทศพม่าสามารถเพิ่มระดับความมั่นใจและทัศนคติที่ดีของนักลงทุนต่างชาติ โดยเพิ่มข้อยืดหยุ่นทางนโยบายในการควบคุมการดำเนินงานและการอำนวยความสะดวกจากธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ ซึ่งเป็นการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันให้กับธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นในทางอ้อม ในที่สุดแล้วประเทศพม่าจะพัฒนาหรือเติบโตไปได้ดีเท่าที่คาดหวังหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับความกล้าของรัฐบาลพม่าที่จะเปิดประเทศและการให้เสรีทางการเงินอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

การต่างประเทศ, กระทรวง. “ความคืบหน้าการดำเนินงานไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://repository.nida.ac.th/handle/662723737/146>, 2555.

กอบศักดิ์ ภูตระกูล. “ค้าไทย-พม่าพุ่งแตะ 2 แสนล.”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.thannews.th.com/index.php?option=com_content&view=article&id=244733:--2-&catid=101:2009-02-08-11-30-52&Itemid=440, 2014.

ณัฐวิน พงษ์เกตุรัตน์, กรรมการผู้จัดการ บริษัท ที.พี.เอส.การ์เดินเฟอ์นเจอร์. สัมภาษณ์. 20 มีนาคม 2558.

ทศทิศ รอดประเสริฐ, ผู้จัดการสำนักงานตัวแทนอย่างกึ่ง ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). สัมภาษณ์. 24 มีนาคม 2558.

นโยบายและแผน, สำนัก. “รายงานการศึกษาโอกาสและผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อกระทรวงมหาดไทย”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:http://www.ppb.moi.go.th/midev01/upload/asean_final.pdf., 2555.

มนู อรดีดลเชษฐ์. “แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศอาเซียน (ASEAN ICT Masterplan 2010-2015)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.bict.moe.go.th/2516/doc/3_4.pdf. 2556.

ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, กรม. “คู่มือการค้าและการลงทุนพม่า”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.aecconsultandconnect.co.th/zh/2013-03-20-07-47-33/myanmar/220-%E0%B8%9E%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%B2.html>, 2556.

“สัมภาษณ์: ‘กุลณี’ แก้มเวที AWGIPC รุกงานทรัพย์สินทางปัญญาหลัง AEC”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.news.rmutt.ac.th/archives/38585>., 2557.

สุทธภา อมรวิวัฒน์. “พม่า...กับระบบการเงิน-การธนาคาร”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.scbeic.com/THA/document/topic_myanmar_banking/, 2012.

EXIM Bank, “เขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา...แหล่งรองรับโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของพม่า”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.exim.go.th/eximenews/enews_july2014/enews_july2014_CLMV.html, 2014

TerraBKK. “GDP ก้าบการเป็ด ASEAN Economic Community (AEC)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก
<http://terrabbk.com/news/gdp-%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B8%B4%E0%B8%94-asean-economic-community-aec/>, 2014

ภาษาต่างประเทศ

“ASEAN Economic Community Blueprint”. (Online). Available : <http://www.asean.org/archive/5187-10.pdf>, 2008.

“ASEAN Economic Community Handbook for Business 2012”. (Online). Available : <http://www.asean.org/resources/publications/asean-publications/item/asean-economic-community-handbook-for-business-2012>., 2012.

“Bankscope”. (Online). Available : <http://bankscope.bvdinfo.com/version-2015420/home.serv?product=scope2006>, 2015.

Berger, A. N. and Udell, G. F. “Universal Banking and the Future of Small Business Lending”, The Wharton Financial Institution Center. (17) 1995, p.1-42.

Cardenas, J. Ed. “Foreign Banks Entry in Emerging Market Economies: A Host Country Perspective”. (Online). Available : <http://www.bis.org/publ/cgfs22mexico.pdf>, 2015.

Claessens, S. Ed. “How Does Foreign Entry Affect Domestic Banking Markets?”, The World Bank. 2000, p.1-29.

Crystal, J. S. Ed. “Has Foreign Bank Entry Led to Sounder Banks in Latin America?”, Current Issue in Economics and Finance.Federal Reserve Bank of New York. 2002, p.1-6.

Doyle, Michael. “The AEC and the Free Flow of Investment”. (Online). Available : http://www.boi.go.th/tir/issue/201209_22_9/229.htm., 2012.

Doyle, Michael. “The AEC and the Free Flow of Services”. (Online). Available : http://www.boi.go.th/tir/issue/201207_22_7/224.htm., 2012.

EVBN. “Map of Asean Member States”. (Online). Available : <http://evbn.org/asean-info/>

Foerch, Thomas. Ed. "Myanmar's Financial Sector: A Challenge Environment for Bank". (Online). Available : <http://www.giz.de/en/downloads/giz2013-en-financial-sector-myanmar.pdf>, 2013.

- Giannetti, M. and Ongena, S. "Financial Integration And Entrepreneurial Activity. Evidence From Foreign Bank Entry in Emerging Markets", European Central Bank. (498) 2005, p. 1-51
- Haas, R. D. and Lelyveld, I. V. "Foreign Bank and Credit Stability in Central and Eastern Europe", Journal of Banking and Finance. 2006, p.1927-1952.
- Lay, M. "Private Bank Adopt 'Letter of Credit' System". (Online). Available : [http : //www.irrawaddy.org/business/private-banks-adopt-letter-of-credit-system.html](http://www.irrawaddy.org/business/private-banks-adopt-letter-of-credit-system.html), 2012.
- Levy-Yeyati, E. and Micco, A. "Concentration and Foreign Penetration in Latin America Banking Sectors: Impact on Competition and Risk", Inter-American Development Bank. 2003, p.1-38.
- Mahtani, Shibani. Ed. "Myanmar Awards Foreign Bank Licenses". (Online). Available : [http : //www.wsj.com/articles/myanmar-awards-foreign-bank-licenses-1412141121](http://www.wsj.com/articles/myanmar-awards-foreign-bank-licenses-1412141121), 2014.
- Mian, A. "Foreign, Private Domestic, And Government Banks: New Evidence from Emerging Markets", Journal of Banking and Finance University of Chicago. 2003, p.1-33.
- MIT. "OEC: Burma (MMR) Profile of Exports, Imports and Trade Partners". (Online). Available: <https://atlas.media.mit.edu/en/profile/country/mmr/>, 2014.
- Moe, T. N. "Burma to Boost SME Access to Capital Through \$50Mln Loan From Singapore, Vietnam". (Online). Available : [http : //www.irrawaddy.org/business/burma-boost-sme-access-capital-50mln-loan-singapore-vietnam.html](http://www.irrawaddy.org/business/burma-boost-sme-access-capital-50mln-loan-singapore-vietnam.html), 2014.
- Molyneux, P. Ed. "Foreign Bank Entry in South East Asia", International Review of Financial Analysis, 2013. p.26-35.
- Myat, M. "KBZ Bank Starts Thai Remittance Service". (Online). Available : [http : //www.mmtimes.com/index.php/business/376-kbz-bank-starts-thai-remittance-service.html](http://www.mmtimes.com/index.php/business/376-kbz-bank-starts-thai-remittance-service.html), 2012.
- "Myanmar's Financial Sector: A Challenging Environment for Banks", Deutsche Gesellschaft Fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. 2015.
- "Myanmar Inflation Rate". (Online). Available : [http : //www.tradingeconomics.com/myanmar/inflation-cpi](http://www.tradingeconomics.com/myanmar/inflation-cpi), 2015.
- Myanmar Investment Guide. "Industrial Zones and Special Economic Zones". (Online). Available : <http://www.dica.gov.mm/includes/Investment%20Guide%20Book/MIG%20chapter%203.pdf>, n.d.

Peek, J. and Rosengren, E. S. “Small Business Credit Availability: How Important Is Size of Lender?”, Federal Reserve Bank of Boston. (5) 1995, p.1-31.

Poon, Melvin “Myanmar's Banking Sector Liberalisation: A Win-Win for All”. (Online). Available : [http : //www.pwc.com/en_MM/mm/publications/assets/mm-banking-sector-liberalisation-a-win-win-for-all-201410.pdf](http://www.pwc.com/en_MM/mm/publications/assets/mm-banking-sector-liberalisation-a-win-win-for-all-201410.pdf), 2014.

Sasin Graduate Institute of Business Administration of Chulalongkorn University, “The New Perspective on New Myanmar”. (Online). Available: <https://www.sasin.edu/pdf/New-perspectives-on-New-Myanmar.pdf> new perspective on myanmar,2013.

Sheehan, J. “Development of Banking & Financial Sector in Myanmar: Growing Myanmar Banks- An ASEAN Regional Perspective”. (Online). Available : [http : //www.marshall pacrimforum.org/Sheehan-Marshall2014-17Oct14.pdf](http://www.marshallpacrimforum.org/Sheehan-Marshall2014-17Oct14.pdf), 2014.

Turnell, Sean. "Banking and Financial Regulation and Reform in Myanmar", *Journal of Southeast Asian Economies*. 2014. p.225-240.

“2015 Index of Economic Freedom: Burma”. (Online). Available : [http : //www.heritage.org/index/country/burma](http://www.heritage.org/index/country/burma), 2015.

UKCO.“Burmese Cultural Profile: A Tool for Settlement Workers”. (Online). Available : [http : //www. peianc.com/sitefiles/File/resources/cultural_profiles/Burma.pdf](http://www.peianc.com/sitefiles/File/resources/cultural_profiles/Burma.pdf), 2005.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางณัฐพร เหลืองสุวรรณ

วัน เดือน ปีเกิด 28 มิถุนายน 2507

ประวัติการศึกษา

- 2536 Master Science of Finance, Suffolk University, Boston, U.S.A
- 2531 Master of Arts in Economics, National Institute of Development Administration (NIDA)
- 2528 วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการทำงาน

- 2546-ปัจจุบัน บมจ.ธนาคารกรุงเทพ
- 2544-2545 ABN AMRO
- 2542-2544 บมจ.ธนาคารกรุงเทพ – วานิชธนกิจ
- 2537-2541 THE NIKKO SECURITIES
- 2536-2537 SMITH BARNEY SHEARSON, Boston, U.S.A
- 2531-2533 Thailand Development Research Institute, TDRI
- ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ผู้อำนวยการลูกค้าธุรกิจรายกลาง นครหลวง
บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ

เรื่อง บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในการขยายสินเชื่อในภูมิภาคอาเซียน

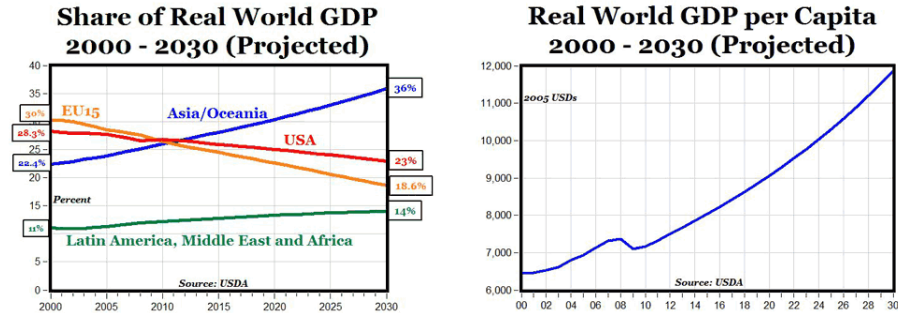
ผู้วิจัย นางณัฐพร เหลืองสุวรรณ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 57

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลางสินเชื่อรายกลางนครหลวง บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เศรษฐกิจโลกมีทิศทางและการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง นับแต่ได้มีการปฏิวัติอุตสาหกรรม ในฝั่งซีกโลกตะวันตก ส่งผลให้สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศยุโรปได้กลายเป็นมหาอำนาจที่มีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางเศรษฐกิจโลก ภายหลังจากการเติบโตเข้าสู่จุดอิ่มตัว และประสบวิกฤตการณ์ทางการเงินทั่วภูมิภาค กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่อื่นๆ ซึ่งมีศักยภาพและอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง จึงได้ก้าวเข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก แผ่ขยายจากประเทศมหาอำนาจเช่น สหรัฐอเมริกา และ กลุ่มประเทศ EU มาเป็นการเติบโตในแถบเอเชีย ซึ่งสองประเทศที่เป็นผู้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจหน้าใหม่ คือประเทศที่มาจากภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ ประเทศจีนและอินเดีย ตามแผนภาพที่ 1 ปัจจุบันเศรษฐกิจของโลกกำลังขยายตัวและการเติบโตของเศรษฐกิจโลกกำลัง ซึ่งจากการ Forecast ของ USDA (U.S. Department of Agriculture) พบว่าการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศจีนและอินเดียจะช่วยกระตุ้นให้เศรษฐกิจ ทั้งภูมิภาคเติบโตไปด้วย ซึ่งคาดว่า GDP ของทั้งภูมิภาคจะเติบโตจาก 25% ในปัจจุบัน ไปถึง 36% ในปี 2030 หรือ ปี 2573 ไม่น่าแปลกใจเลยเวลาที่ในเวลาเพียงไม่กี่ปี เศรษฐกิจของเอเชียจะเติบโตได้เร็วกว่า USA และยุโรป นอกจากนี้จากการ Forecast พบว่า GDP Per Capita จะเพิ่ม 84% จาก \$6,439 ในปี 2000 ไปถึง \$11,875 ในปี 2030

แผนภาพที่ 1: อัตราการเติบโตที่แท้จริงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Real GDP)

ที่มา: Wall Street Pit, 2010

ถือเป็นจุดเปลี่ยนชั่วอำนาจทางเศรษฐกิจจากประเทศฝั่งตะวันตก เป็นกลุ่มประเทศฝั่งตะวันออก ซึ่งนับรวมถึงการที่กลุ่มประเทศอาเซียนรวมตัว เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 ภายใต้เป้าหมายเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจของ AEC เข้ากับระบบเศรษฐกิจโลก นำมาซึ่งความคาดหวังในการเป็นส่วนหนึ่งของชั่วอำนาจทางเศรษฐกิจใหม่ และมีบทบาทกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจโลก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพม่า ซึ่งในปี 2556 เป็นประเทศที่มีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) สูงที่สุดในกลุ่มประเทศ AEC อยู่ที่ 9% (TerraBKK, 2014) และคาดว่าจะรักษาระดับการเติบโตไม่ต่ำกว่า 7% ในปี 2557 จากปัจจัยสนับสนุนทั้งด้านภูมิศาสตร์ที่อยู่ ใจกลางเชื่อมโยงประเทศจีน อินเดีย และกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ และด้านประชากรกว่า 65 ล้านคน (กระทรวงพาณิชย์, 2013) ส่งผลให้มีแรงงานเพียงพอ อีกทั้งมีข้อได้เปรียบในการสื่อสารภาษาอังกฤษในขณะที่มีค่าแรงต่ำ ทำให้ประเทศพม่าเอื้อต่อการเป็นฐานการผลิตในภาคอุตสาหกรรม และภาคการบริการ ถือเป็นตลาดใหม่กำลังได้รับความสนใจจากนักลงทุนทั่วโลก

ในส่วนของเศรษฐกิจ ภายใต้ระบบมาตรฐานสากลของโลกการเงิน ระบบการเงินและการธนาคารในประเทศพม่าถูกจัดเป็นตลาดขนาดเล็ก ซึ่งประกอบด้วยธนาคาร 3 ประเภท ได้แก่ 1. ธนาคารรัฐบาล มีหน้าที่กำกับและควบคุมนโยบายทางการเงิน 2. ธนาคารรัฐวิสาหกิจ ซึ่งถือหุ้นบางส่วนโดยหน่วยงานเอกชน หน่วยงานรัฐบาล หรือหน่วยงานทางทหาร และ 3. ธนาคารพาณิชย์ โดยมีธนาคารในระบบรวมทั้งสิ้น 25 แห่ง มี 1,100 สาขาทั่วประเทศ คิดเป็นสัดส่วนสาขาของธนาคารต่อประชากรต่ำที่สุดในภูมิภาค โดยมีธนาคารไม่เกิน 3 สาขาต่อประชากร 100,000 คน (Worldbank, 2015) ซึ่งกึ่งหนึ่งเป็นธนาคารรัฐฯ ที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลประเทศพม่า

ระบบการเงินการธนาคารในประเทศพม่า ยังมีการเติบโตค่อนข้างจำกัด เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในระบบธนาคาร และไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินที่มีอยู่ได้ ส่งผลให้ประชาชนนิยมใช้เงินสดเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าโดยไม่ผ่านระบบสถาบันการเงิน และมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินเชื่อก่อนข้างจำกัด ในขณะที่ธนาคารกลางของประเทศขาดประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน กอปรกับขาดผู้เชี่ยวชาญที่มีทักษะในด้านนี้ ทำให้ระบบการเงินการธนาคารยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการอำนวยความสะดวก ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพียงประเภทเดียว คือ วงเงินเบิกเกินบัญชี (Overdraft) ซึ่งส่วนใหญ่ใช้หลักประกันในรูปของที่ดิน ดังนั้นการขยายสินเชื่อจึงอยู่ในวงจำกัดสำหรับประชาชนที่มีหลักทรัพย์เท่านั้น ที่จะสามารถขอสนับสนุนเงินทุนจากธนาคารได้

ภายหลังการเปิดประเทศภายใต้การนำของนายพลเต็ง เส่ง เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557 ได้มีการพิจารณาอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติเปิดทำการธนาคารในประเทศได้อย่างเป็นทางการ โดยมีสถาบันการเงินที่ได้รับเลือก รวมถึงธนาคารพาณิชย์ชั้นนำของไทย 7 แห่ง รวม 9 แห่ง ประกอบด้วย Australia and New Zealand Bank (ANZ), Industrial & Commercial Bank of China (ICBC), Malaysian's Malayan Banking Berhad, United Overseas Bank (UOB), Singapore's Overseas Chinese Banking, Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Sumitomo Mitsui Banking, Mizuho Bank และธนาคารกรุงเทพ (Mahtani et al., 2014) โดยธนาคารทั้ง 9 แห่งจะไม่สามารถอำนวยความสะดวกส่วนบุคคลได้ แต่สามารถให้บริการกับนิติบุคคล ในสกุล ยูโร (€) และ ดอลลาร์สหรัฐ (\$) โดยธนาคารต่างชาติจะสามารถให้กู้ในสกุลเงิน จี๊ด (kyat) ได้ก็ต่อเมื่อมีการร่วมทุนกับธนาคารท้องถิ่นเท่านั้น

แม้ว่าช่วงเริ่มแรกของการเปิดประเทศ ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ได้รับอนุญาตทั้ง 9 แห่งต้องเผชิญกับความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเมือง เศรษฐกิจ และการเงินภายใต้การนำของรัฐบาลประเทศพม่า ซึ่งมุ่งปกป้องสถาบันการเงินภายในประเทศเป็นสำคัญ ส่งผลให้นโยบายต่างๆ ยังไม่มีความชัดเจนและเปิดกว้างมากนัก อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่นของประเทศพม่าก็ยังมีข้อจำกัด จากประสบการณ์การติดต่อด้านต่างประเทศ รวมถึงความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ในการอำนวยความสะดวก ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ จึงถือเป็นกุญแจสำคัญที่มีบทบาทเชื่อมโยงเศรษฐกิจในประเทศพม่า และเศรษฐกิจโลกเข้าด้วยกัน รวมถึงมีส่วนสนับสนุนในการกำหนดประเด็น วางทิศทาง และแนวทางการร่วมมือด้านนโยบายการอำนวยความสะดวก กฏระเบียบระบบสถาบันการเงินให้มีความชัดเจน เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และการขยายสินเชื่อ ทั้งในภาพของสินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อ

การพัฒนา และขยายตัวของเศรษฐกิจให้เติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับภาพรวมเศรษฐกิจในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค AEC และส่งผลต่อเศรษฐกิจโลก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติในการขยายสินเชื่อในภูมิภาคอาเซียน โดยศึกษาประเทศพม่าเป็นหลัก เพื่อจะได้นำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจวางแผนและพัฒนานโยบายสินเชื่อ ให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง และคาดว่าประโยชน์จากการวิจัยนี้จะตกเป็นของประโยชน์ส่วนรวมของประเทศไทย ที่จะได้รับประโยชน์จากการลงทุนและขยายสินเชื่อในประเทศพม่า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศพม่า โดยเฉพาะ แนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศพม่าที่สถาบันการเงินเป็นตัวแปรหลักในการผลักดัน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ระบบธนาคารในประเทศพม่า รวมไปถึงการดำเนินงานของภาคธนาคารของประเทศพม่า กฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์นโยบายและข้อจำกัดในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติทั้ง 9 แห่งที่ได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลประเทศพม่า
4. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กรอบข้อจำกัดต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติรวมทั้งธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อนำเสนอ แนวทางการแก้ไข และ โอกาสในการขยายตัวทางธุรกิจในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

1. เน้นการวิจัยในภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศพม่า โดยเฉพาะ แนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศพม่าที่สถาบันการเงินเป็นตัวแปรหลักในการผลักดัน
2. ศึกษาการดำเนินงานของภาคธนาคารของประเทศพม่า กฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ
3. ศึกษาโอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงานของธนาคารเอกชนในประเทศพม่า และธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการธนาคารในประเทศพม่าครั้งแรก ทั้ง 9 แห่งได้แก่ Australia and New Zealand Bank (ANZ), Industrial & Commercial Bank of China (ICBC), Malaysian's Malayan Banking Berhad, United Overseas Bank (UOB), Singapore's Overseas Chinese Banking, Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Sumitomo Mitsui Banking, Mizuho Bank และธนาคารกรุงเทพ ต่อการขยายสินเชื่อ

4. ศึกษาแนวโน้มอนาคตของธนาคารพาณิชย์ไทยในการรองรับการขยายตัวของธุรกิจในประเทศพม่า

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์กระบวนการ รูปแบบ และนโยบายของธนาคารในประเทศพม่าและศึกษาแนวโน้มโอกาสและอุปสรรคที่ธนาคารต่างชาติต้องเผชิญ โดยเน้นวิเคราะห์นโยบายสินเชื่อและโอกาสในการขยายสินเชื่อเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งเน้นวิเคราะห์ถึงโอกาสและอุปสรรคของธนาคารพาณิชย์ไทยในการขยายธุรกิจเพื่อรองรับเศรษฐกิจของประเทศพม่าที่มีแนวโน้มเติบโตในอนาคต กอปรกับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้แนวทางในการวิเคราะห์ทิศทางการเติบโตของธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประเทศพม่าเป็นประเทศที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติสมบูรณ์ และเป็นประเทศที่เป็นจุดมุ่งหมายใหม่จากนักลงทุนทั่วโลก ในทางเศรษฐกิจพบว่าประเทศพม่ามีภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อการค้าขายผ่านชายแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้าขายที่มีกับประเทศไทยเป็นเวลานาน กอปรด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศที่เติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 9 ต่อปี ส่งผลให้ประเทศพม่าเป็นตลาดเป้าหมายที่มีศักยภาพสูง

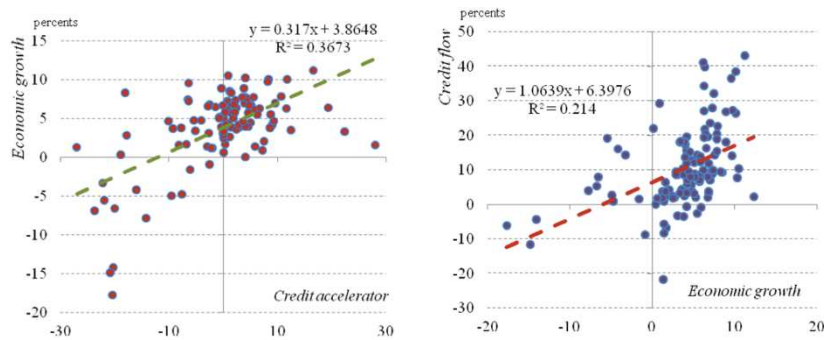
ในด้านการเงิน-การธนาคาร พบว่าประเทศพม่าเริ่มมีการเปิดประเทศมากขึ้น โดยมีการให้ใบอนุญาตกับธนาคารต่างชาติเป็นครั้งแรกหลังจากที่ปิดประเทศมาเป็นเวลานาน ธนาคารต่างชาติทั้ง 9 แห่งกลายมาเป็นผู้เล่นสำคัญต่อเศรษฐกิจพม่า เนื่องจากจากอัตรา cash-to-deposits ratio ที่สูงถึงร้อยละ 83 ในปี 2545 ทำให้สะท้อนให้เห็นว่าระบบการเงินการธนาคารของประเทศพม่าไม่ได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชน หรือ ผลตอบแทนต่อเงินฝากของประเทศพม่าไม่สูงพอที่จะดึงดูดประชาชน ให้นำเงินมาฝาก

จากการศึกษาพบว่าธนาคารพาณิชย์ต่างชาติมีทั้งหลักปฏิบัติทางธนาคารที่ได้หลักมาตรฐานสากล มีต้นทุนที่ต่ำกว่าในการปล่อยสินเชื่อ และมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายที่พร้อมตอบสนองต่อความต้องการธุรกรรมทางการเงินที่มีแนวโน้มจะมากขึ้นในอนาคต อาทิ การโอนเงินเข้า-ออกจากรัฐพม่า ในสกุลเงิน ดอลลาร์ (\$) และ ยูโร (€), การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C), ตัวเรียกเก็บเงิน (Bill for Collection), การเรียกเก็บเงินตัว L/C จากประเทศพม่า (Bill Receivables under L/C) และการปล่อยสินเชื่อในสกุลเงิน ดอลลาร์สหรัฐ (\$), สิงคโปร์ดอลลาร์ (SGD) และ ยูโร (€)

ด้านการอำนวยสินเชื่อพบว่า ธนาคารต่างชาติถูกควบคุมด้วยกฎระเบียบที่เคร่งครัดจากรัฐบาลพม่า โดยมีการเรียกหลักประกันที่มีมูลค่าแท้จริงมากกว่าร้อยละ 200 ของเงินกู้ แต่หากคำประกันด้วยเงินสด สามารถค้ำประกันเท่ากับยอดของเงินกู้ได้ โดยหลักประกันส่วนใหญ่จะเป็น อสังหาริมทรัพย์, สัหาริมทรัพย์, เงินฝาก, หุ่น, บุคคลค้ำประกัน และ Standby L/C

ธนาคารต่างชาติสามารถมีบทบาทสำคัญในการอำนวยสินเชื่อในประเทศพม่าได้ตั้งแต่เศรษฐกิจระดับมหภาค (Macroeconomics) โดยเริ่มมุ่งเน้นเข้าขยายฐานลูกค้าใหม่ จากฐานลูกค้ารายใหญ่ และเริ่มสนับสนุนโครงการต่างๆ ในการสนับสนุนทางการเงินต่อการสร้างโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เพื่อให้ได้มาตรฐานระดับสากล นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติสามารถสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากการอำนวยสินเชื่อในภาคธุรกิจต่างๆ จากการศึกษาในปี 2553-2554 ตามแผนภาพที่ 2 เป็นการศึกษาในประเทศ CEE¹ พบว่า อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) สามารถส่งผลให้เศรษฐกิจในประเทศเติบโตได้ถึงร้อยละ 0.32 ผลจากการเติบโตของอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศยังส่งผลให้มีความต้องการที่จะกู้เงินเพิ่มขึ้นอีกด้วย

แผนภาพที่ 2: ความสัมพันธ์ระหว่างการอำนวยสินเชื่อและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

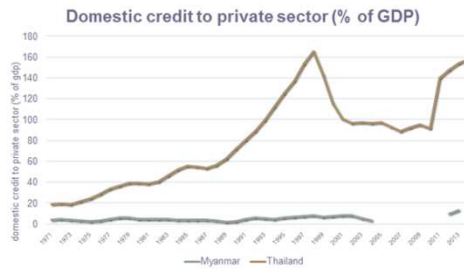
ที่มา: Moinescu & Codirlasu, 2011

นอกจากนี้ยังพบว่า อัตราส่วนการเติบโตของการขยายสินเชื่อต่อองค์กรเอกชนระหว่างประเทศไทยกับพม่ามีความต่างกันค่อนข้างมีนัยยะสำคัญ จากแผนภาพที่ 3 และ 4 พบว่าอัตราส่วนการเติบโตของการขยายสินเชื่อต่อองค์กรเอกชนของประเทศไทยในช่วงปี 1971 (พ.ศ. 2514) ถึง

¹ ประเทศ CEE ประกอบด้วย ประเทศบัลแกเรีย, สาธารณรัฐเช็ก, เอสโตเนีย, ลัตเวีย, ลิทัวเนีย, โปแลนด์, โรมาเนีย สโลวาเกีย, สโลวีเนีย และ ฮังการี

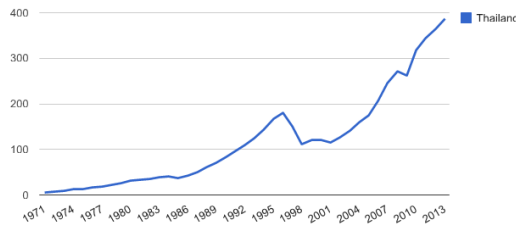
2013 (พ.ศ. 2556) มีการเติบโตทางสินเชื่อค่อนข้างมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกับการเติบโตของ GDP ของประเทศไทยในช่วงปีเดียวกัน

แผนภาพที่ 3: อัตราส่วนการเติบโตของการขยายสินเชื่อต่อองค์การเอกชนระหว่างประเทศไทยกับพม่า

ที่มา: World bank, 2014

แผนภาพที่ 4: อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

ที่มา: World bank, 2014

ในระยะยาวธนาคารพาณิชย์ต่างชาติจะสามารถสนับสนุนทางการเงินในเศรษฐกิจระดับจุลภาค (Microeconomics) โดยอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าระดับบุคคล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และ ลดความยากจนโดยรวมของประเทศพม่า

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่าประเทศพม่าเป็นประเทศที่มีแนวโน้มอัตราการเติบโตสูงที่สุดในภูมิภาคอาเซียน (ประมาณร้อยละ 9 ต่อปี) มีภูมิศาสตร์ที่ดี สามารถค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้านได้ ทุกสารทิศ กอปรกับมีความคล้ายคลึงทางศาสนา, ความเชื่อ, และวัฒนธรรมเฉกเช่นเดียวกับไทย มีการค้าขายกับไทยมานาน มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ และ โครงสร้างพื้นฐานที่รอการถูกพัฒนา

การที่รัฐบาลและธนาคารกลางของพม่ายังคงจำกัดหน้าที่ต่อการเข้าไปดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ ส่งผลให้ภาคการเงิน-การธนาคารของประเทศพม่า ไม่สามารถเติบโตได้เท่าที่ควร และนี่อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาคส่วนต่างๆของประเทศพม่า เนื่องจากการอำนวยการสินเชื่อ เป็นการช่วยให้ประเทศพม่า เติบโตได้เร็วกว่าการเติบโตปกติ (Organic Growth) ซึ่งหากมองย้อนกลับไปจะพบว่าประเทศพม่าในปัจจุบัน คือประเทศไทยในปี 2531 ขณะนั้นประเทศไทยมี GDP per capita อยู่ที่ \$1,122 ซึ่งใกล้เคียงกับประเทศพม่าในปัจจุบัน เท่ากับ \$1,198 หากประเทศพม่าไม่ได้รับประโยชน์จากการอำนวยการสินเชื่อจากภาครัฐหรือภาคเอกชน และเลือกที่จะพึ่งวิธี Self-finance อย่างที่ประเทศพม่าทำในปัจจุบัน ประเทศพม่าอาจต้องใช้เวลา 27 ปี ในการที่จะเติบโตเท่ากับประเทศไทย ทุกวันนี้ ประเทศไทยคงไม่สามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและขยายการเติบโตในทุกธุรกิจ เฉกเช่นทุกวันนี้ อย่างไรก็ตามยังมีข้อควรระวังในการทำธุรกรรมในประเทศพม่าอยู่ เนื่องจากเป็นประเทศที่ยังคงพัฒนาในหลายๆด้าน จึงส่งผลให้นักธุรกิจหรือผู้ที่ต้องการลงทุนควรพึงระวังไว้

1. ด้านสังคม ประเทศพม่าประกอบไปด้วยความแตกต่างทางเชื้อชาติ และยังคงมีความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อยอยู่ จะเป็นการดีหากนักลงทุนได้ศึกษาถึงนิสัยใจคอพื้นฐานของกลุ่มคนที่ต้องเข้าไปค้าขายด้วย จะเป็นการดีหากเราสามารถหา BUSINESS PARTNER ที่สามารถตรวจสอบความไว้นั้นเชื่อใจได้

2. ด้านเศรษฐกิจ เรื่องแรงงานขั้นต่ำในประเทศพม่าปัจจุบันไม่ได้ถูกอย่างที่เข้าใจ ปัจจุบันราคาค่าแรงขั้นต่ำสูงขึ้นเกือบ 10 เท่าเป็นประมาณ 100 บาทต่อวัน นอกจากนี้ค่าดินในประเทศพม่าก็สูงแพงมาก กว่าราคาที่ดินในนิวยอร์กหลังจากมีการเปิดประเทศ หากนักลงทุนสนใจจะเข้าไปลงทุน อาจเลือกบริเวณที่ไกลจาก DOWNTOWN นิดนึง เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายตรงนี้ ในด้านของธนาคาร ถึงแม้ปัจจุบัน รัฐบาลพม่าอาจให้อิสระ ในการดำเนินการทางการเงินของประเทศ แต่ในภาพรวม รัฐบาลพม่ายังคงตัดสินใจด้านหลักๆอยู่

3. ด้านการเมือง การเมืองในประเทศพม่ายังคงเป็นที่จับตามองและยังส่งผลให้ประเทศระส่ำระสายเป็นระยะ ดังนั้นเป็นการดีหากทางผู้ลงทุนจะจับมือลงทุนกับ พาร์ตเนอร์ที่เป็นกลางจะทำให้ง่ายต่อการทำธุรกิจ นอกจากนี้ นโยบายต่างๆที่ถูกกำหนดออกมาจากรัฐบาลมีความไม่แน่นอน และยังไม่ค่อยชัดเจน ทำให้อาจกระทบต่อการลงทุนต่อนักลงทุนหากปรับตัวไม่ทัน

ธนาคารพาณิชย์ไทยมีความพร้อมในทุกด้านที่จะเข้าไปสนับสนุนทางการเงินเพื่อช่วยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในด้านต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงการช่วยพัฒนามาตรฐานของภาคการเงิน-การธนาคารของประเทศพม่า อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า รัฐบาลประเทศพม่า และธนาคารกลางของประเทศพม่า มีนโยบายที่ค่อนข้างเข้มงวด และจำกัดจำนวนผู้เล่นในตลาด ซึ่ง

ทำให้ธนาคารพาณิชย์ไทยมีความจำเป็นที่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลไทยในการเจรจาและช่วยกันร่วมหาแนวทางให้ธนาคารพาณิชย์และนักลงทุนไทยมีช่องทางในการเข้าถึงประเทศพม่ามากขึ้น ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับคงจะไม่ได้ตกกับสถาบันใดสถาบันหนึ่ง หากแต่เป็นประโยชน์ส่วนรวมของเศรษฐกิจไทยทั้งชาติ